

СЕРГЕЙ ЛУКЯНЕНКО

ПРОЗРАЧНИ ВИТРАЖИ

Част 3 от „Лабиринтът на отраженията“

Превод от руски: З. Петков, 2006

chitanka.info

Имам конкретно предложение

—
*Да заменим всички стъкла със
витражи.*

*За да виждаме в прозорците не
своето отражение,
А цветни картички и миражи.*

*В тази работа има едно
усложнение —*

*Твърде много парченца и
порезни рани.*

*Но затова пък — фантастично
впечатление —*

*Сякаш всеки прозорец има
цветни екрани.*

*Но виждам, че те терзаят
съмнения —*

*Ти и в тази идилия виждаш
лъжа.*

*Какво пък, нека някои от нас да
изпитат прозрение —*

*Когато всички миражи се
превърнат в мъгла.*

Констант
ин Арбенин.

0000

Тази играчка ми беше най-любимата, когато бях малка.

Пъзел като пъзел. Събиращ картинка от стотици парченца с различна форма.

Само че този пъзел беше прозрачен. Тънка пластмаса в преливащи цветове, мътна — но ако погледнеш през нея към лампата, можеш да видиш нажежената спирална нишка.

Сглобявах пъзела си почти половин година.

Сам-самичка!

Той не беше за деца, сега разбирам това, твърде голям беше. Пет хиляди парченца прозрачна пластмаса: малинови и мраморни, лилави и шоколадови, лазурни и морковни, лимонени и кървави, маренго и мокра прах, въглен и кармин. Картинаката се образуваше неохотно, като че ли я оскъряваше факта, че я сглобява осемгодишно момиченце, упорито лазещо по пода в детската стая. Строго забраних на родителите си да чистят там — можеха да разрушат възникващият изпод ръцете ми свят. Мама все пак чистеше, внимателно заобикаляйки пъзела, но само докато бях на училище.

А от цветните парченца се образуваше стена. Каменна стена на древен замък, покрита с мъх, с изронена мазилка между камъните, с тъмен гущер, припичащ се под слънчевите лъчи.

И витражен прозорец. Полупрозрачен, нереален, зад който смътно се различаваха човешки сенки. Цветен прозорец, на който рицар в блъскави доспехи беше коленичил пред прекрасна дама в бяла рокля. Пъзелът още не беше завършен, но вече можех с часове да се любувам на рицаря и неговата дама. Смущаваше ме, че доспехите на рицаря, блестящи и великолепни, се оказаха леко очукани, а на места — дори зацепани с кал. Учудваше ме лицето на дамата — в него нямаше възторг, по-скоро — печал и жалост. И все пак аз гледах пъзела, измисляйки си историята на рицаря и принцесата (та нали младата дама можеше да е само принцеса!). Реших, че рицарят току-

що се е върнал от поход, а вече се готви за друг. Затова са вдълбнатините и калта по доспехите, затова е печална принцесата.

А разноцветните фигурки заставаха на своите си, единствено правилни места. Изгряваше дъгата над рицаря и принцесата. Ръката на рицаря стискаше дръжката на меча. В светлите (като моите!) коси на принцесата блясваше гребен със скъпоценни камъни. Гущерът на стената се сдоби с приятелка.

Родителите ми спряха да се усмихват снизходително, гледайки моята битка с витража. Сега и те обичаха да стоят тихо, гледайки как се образува цветния прозорец в сивата стена. Сигурно понякога са забелязвали нужните фигурки преди мен. Но нито веднъж не ми подсказаха — това се подразбираше.

Сам-самичка!

И настана денят, в който разбрах — днес пъзелът ще бъде сглобен. Останаха ми не повече от петдесет парчета. Най-сложните, почти неразличими едно от друго. Но аз знаех, че днес ще видя цялата картина, завършена.

Не отидох да обядвам, а после — и да вечерям. А мама не ми се скара, донесе ми чай и сандвичи. Дори не забелязах кога ги изядох.

Парченце пасваше към парченце. Цветната мозайка се сля във възел.

И остана последното парченце — вече знаех какво е. Прозрачно, с три зъбчета. Въобще не беше главно, само прозрачно парченце между наведената глава на рицаря и протегнатата към нея ръка на принцесата. Аз протегнах ръка, опитвайки се да го напипам, без да откъсвам поглед от картината.

Кутията с фигурките беше празна.

После обърнах цялата стая нагоре с краката. После плаках ту в ръцете на татко, ту на коленете на мама. Татко обеща, че ще напише писмо във фирмата, произвеждаща пъзела, и те непременно ще ми изпратят липсващото парченце. И даже още един пъзел, за компенсация. Мама прерови кошчето за боклук и изтръска цялата прахосмукачка. Макар и да знаеше, че там няма нищо.

Късно вечерта аз се върнах в стаята си, при почти сглобения пъзел. Ако не знаеш, че едно парченце липсва, можеше и да не го забележиш.

Сега аз знаех истината. Знаех защо е толкова тъжно лицето на принцесата и защо толкова безнадеждно и уморено е склонил глава рицаря. Те никога няма да се докоснат един друг. Между тях е празно.

Прилекнах и положих длани на картината. И придвиших лявата си ръка назад, а дясната — напред.

Стената на замъка се пропука, гущера беше разкъсан наполовина, рицаря се разпадна на блестящи парченца доспехи, принцесата се разпръсна на бели парчалчета от роклята.

Пурпур, ръжда, охра, стара мед, бежово...

Дъга, цветна буря, боядисан сняг...

Когато за пръв път видях дийп-програма, се поразих — колко приличаше завладяващият ѝ калейдоскоп на стария пъзел, разпаднал се под моите ръце.

Но тогава дийп-програмата още не съществуваше. Изобретиха я три години по-късно.

0001

На вратата се спрях за миг, разглеждайки се придирчиво в огледалото. Ох, ама че вид... От огледалото ме гледа унила дама, около тридесетте, с гнусливо присвити устни, наченки на втора брадичка — макар че фигурата ѝ е по-скоро костелива, отколкото охранена. Обезцветената коса е събрана в стегнат кок, червилото на устните е твърде ярко, крещящо, а сенките на клепачите — блатисто зелени. Рокля в мишосив цвят, здрави като на селянка крака с дебели чорапи. Уж не е уродлива, но...

Сексапилността в мен е не повече, отколкото в размазана по чинията изстинала овесена каша.

Чуквам по носа отражението си и изскочам от вкъщи. В отлично настроение, бодра и весела.

А на улицата е хубаво!

Въздухът след краткия проливен дъжд е чист и свеж, слънцето вече се виждаше и светеше. Топло, но не задушно. На двора дрънка на китара симпатичен младеж, и дрънка много добре. Когато минавам покрай него, той вдига глава и се усмихва.

Той се усмихва на всички. Той не е човек, а програма. Смес от справочно бюро, музикален автомат и дежурен. Всеки уважаващ себе си дом в Дийптаун се обзвежда с нещо подобно. Или играят на двора неправдоподобно вежливи и симпатични деца, или на пейката стои спретната старица, или дългокос художник стои зад статива с мечтателен поглед. А при нас — китарист.

— Привет — подхвърлям аз.

Понякога младежът отговаря, но сега се ограничава само с кимване. А аз продължавам нататък. Можеше да взема такси, но е наблизо, по-добре да отида пеша. Едновременно с това мога да се съсредоточа върху беседата.

Работата е там, че всъщност ужасно се страхувам.

Дийптаун винаги е бил за мен място за развлечения. Още откакто на дванадесетгодишна възраст за първи път влязох в дълбината, от

татковия компютър и без никакъв комбинезон. Е, а когато вече имах своя машина, свой комбинезон — дори и „детски“, без някои функции... това не пречеше на целувките.

И аз се носех из дълбината, присъединявах се ту към една, тук към друга компания, сприятелявах се и се карах, смело пиех виртуално шампанско, а няколко пъти виртуално се омъжвах и развеждах. В дълбината бяха най-хубавите концерти — на огромните арени, над които кръжаха цветни облаци и неправдоподобно ярки звезди, мигащи в такт с музиката. В дълбината можеше да гледаш най-новия фильм далеч преди излизането му на еcran — в разкошни пиратски кина. В дълбината можеш да пътешестваш — във всяка страна, във всеки град има човек, който прави виртуални копия на любимите си пейзажи.

Разбира се, имаше и такива, които работеха в дълбината. Програмистите, за които вече не бяха нужни офиси. Цяла камара счетоводители, дизайнери, инженери. Преподавателите, обучаващи студенти от цял свят. Лекарите, консултиращи се един друг. Тайнствените дайвъри, ако, разбира се, такива наистина съществуваха.

Но на мен изобщо не ми се искаше да се занимавам с програмиране или със счетоводни отчети. Дори предпочитах старомодния начин на учене. И след колежа влязох в юридическия факултет — старомоден и солиден.

Но дълбината растеше и растеше. Неписаните правила вече не ѝ бяха достатъчни. Трябаха ѝ закони.

И юристи.

Аз завивам от оживената улица, минавам през малко площадче с остарял, пресъхнал фонтан в центъра. Наоколо е някак пусто, сякаш хората се стараят да заобикалят отдалеч това място.

Нищо чудно. Затворите никога не са се ползвали с особена популярност. Дори виртуалните.

Заобиколено от висока стена, завършваща с бодлива тел, униловиско здание зад площадчето — това е виртуалният затвор в руският сектор на Дийптаун. Кой казва, че изоставаме от развитите страни? Може би в нещо изоставаме, но наказателната ни система винаги следва прогреса!

Приближавам се към единствената врата в стената — две тесни метални крила с миниатюрно прозорче-шпионка. Натискам бутона на звънеца. Пауза, после се чува металическо стържене, прозорчето се

отваря. Мрачно ме гледа яичко момче, дебелият врат е притиснат от синя униформена яичка. Той не казва нито дума, чака. И аз мълча, само подавам документите си през прозорчето. Пазачът се скрива, сега е мой ред да чакам търпеливо.

Много ли време е нужно, за да провериш документи в дълбината? Малко, но далеч повече време е необходимо за спешно обаждане до началника.

Не се възмущавам, чакам. Поправям прическата си — сякаш нещо може да се случи с моята „миша опашка“. Самата аз сигурно приличам на плъх — опърен, зъл, бит и тровен, свикнал да гледа към света без глупави измислици.

Нищо, така трябва.

Вратата се отваря с грохот. Пазачът козирича и някак смутено отстъпва встрани, пускайки ме да мина.

Зад вратата няма затворнически двор, а просто полуутъмен коридор. Стената, съдейки по всичко, е дебела пет метра. Това изобщо не е за показност. Докато вървя, тропайки с токчетата по неравния бетонен под, в моя компютър бързо се зареждат простите затворнически интериори. Коридорите, стаите на охраната и персонала...

Коридорът свършва с още една врата. Пазачът посяга, възнамерявайки да отвори вратата, но аз го изпреварвам.

И излизам в затворническия двор.

Спортна площадка и площадка за разходки. Грижливо подкастрени храсти край пътечката, водеща към затвора. Никога не съм виждала в Русия такива затвори, проектантът явно е откраднал дизайна от някой от американските, от най-новите. В такива затвори само превъзпитават!

Пазачът деликатно се прокашля, аз го гледам насмешливо. Едвали е истински войник от вътрешни войски, виждал истински затвори. Тук, във виртуалността, са важни не физическите данни.

— Да вървим — успокоявам аз пазача. — Винаги ли е толкова безлюдно при вас?

Доброжелателният ми тон изобщо не успокоява пазача. Явно, в съчетание с гнусливо присвитите устни иечно намръщеното чело, доброжелателността изглежда като издевателство.

— Не... не винаги... госпожо инспектор.

— Нищо, нищо — казвам аз така, че веднага става ясно — много даже „нещо“!

Влизаме в помещението на затвора. Това е административният етаж и само решетките на прозорците напомнят за суровата проза на живота. Минавайки покрай един от прозорците, аз прокарвам по стъклото краищата на пръстите си. Така, че малко лак от ноктите да попадне върху стъклото.

Пазача не забелязва нищо.

Персоналът е малко — срещаме само две жени в униформа и небрежен младеж в мръсна бяла престилка. Младежът дълго ме гледа, сякаш обмисля дали си струва да се запознаваме, или по-добре да избяга през най-близката врата. Благоразумието надделява и той се скрива зад вратата с надпис „контролна стая“.

В истински затвор тук щяха да са мониторите за вътрешно наблюдение. Очевидно и тук е същото. Става ми интересно и около вратата натискам с токчето си по-силно от обичайното. Пазачът се обръща, преструвам се че съм се спънала.

Дребният термит, изпаднал от токчето и отправил се делово към вратата, не можеш да го различиш с просто око.

Най-накрая — кабинетът на началника на затвора. Пазачът спира пред вратата, предавайки ми инициативата.

Почуквам по меката синтетична обвивка, предизвикваща спомени за онези дни, когато входните врати се правеха от облицован шперплат, а не от легирана стомана. И влизам, без да дочекам отговор.

Забавянето е почти недоловимо, но все пак го има. Вратата се отваря твърде бавно, сякаш се бори със стегната пружина. Още един сървър, а може би — закрит участък от затворническия сървър... трябва да уточня после. Но сега изхвърлям всичко това от главата си и сухо се усмихвам на началника на затвора.

— Добър ден.

Началникът е почти два метра висок, широкоплещест, униформата му стои като излята, заплашително пробляват звездичките по пагоните на подполковник. Не е трудно да имаш геройски вид във виртуалността.

— Вашите документи.

Мълчаливо му подавам удостоверилието, заповедта от Управлението по Надзора, командировъчното. Каквото и да говорим,

това е забележително изобретение на бюрокрацията — командировка във виртуалния свят. Може би именно затова повечето държавни учреждения използват „независими“ международни сървъри? Къде приятно е да си командирован във виртуалната Панама или Бурунди, отколкото в баналния Звениград.

Жалко, че виртуалният затвор се намира на сървърите на МВД^[1]...

Докато подполковникът преглежда документите, любопитно оглеждам кабинета. Нищо интересно няма в него, но все пак... и най-малкият щрих може да е полезен.

— Седнете... Карина Петровна.

Омеква направо пред очите ми. Сигурно е погледнал датата на раждане.

— Това първа инспекция ли ви е, Карина Петровна?

Кимам. И с откровеността на пълна глупачка добавям:

— Виртуална — да.

— Аркадий Томилин. Просто Аркадий. — Стискам здравата длан. Ръкостискането му е приятно, предразполагащо.

— Честно казано, отначало се разтревожих.

Откровеност за откровеност...

— Виртуалните поправителни домове са нещо ново, непривично.

— Подполковникът небрежно захвърля книжата на масата. — И ако се опитва да ги инспектира човек на години, със стари навици, имащ само повърхностна представа за дълбината... Пушите ли, Карина Петровна?

— Пушете — разрешавам аз. — Може и просто Карина.

Полковникът запушва евтини „21 век“, които в дълбината се разпространяват безплатно. Или демонстрира простотата си, или благоразумно не иска да привиква към скъпи цигари — и в реалния свят ще ти се прииска да пушиш...

— В течение ли сте относно ситуацията с виртуалните затвори?

Още един жест. Никой не обича да казва, че работи в затвор. Най-неловките словосъчетания, като „трудово-изправително учреждение“, се ползват с по-голяма популярност.

— В общи линии — да — казвам със запъване аз.

— Тогава само общо пояснение... Между другото, Карина, Пътър Абрамович още ли преподава?

— Преподава.

— Сто години не съм виждал стареца... Та така, първите крачки в това направление бяха направени от американците, ние, както винаги, изостанахме. Нали на всички е ясно, че повечето изправителни учреждения не изпълняват своята задача. Не превъзпитават человека, престъпил закона, а само го озлобяват, осигуряват му криминална среда... затворен кръг, сякаш си подготвяме нов контингент! А в историята е имало, и то нееднократно, примери за удачно превъзпитание на престъпници. Какво е Австралия, ако се замислиш? Бивш затвор. Изпращали са каторжници, поставяли са ги в такива условия, че единственото средство за оцеляване е бил честният труд, и са постигали поразителни резултати! Каторжниците са създавали свое общество, превъзпитавали са се, населението е нараствало...

Неизвестно защо ми се прииска да добавя за зайците, които също изпращаха в Австралия. Но аз мълча и само кимам.

— Целта на идеалният затвор е да създаде на человека условия за осъзнаване на своето провинение. Да постигне катарзис, истинско покаяние. Но тук подходът трябва да е строго индивидуален. На един му трябва единична килия и Библия под ръка. На друг — общуване с хората. Трети трябва просто да го научим да чете, пише, да му дадем някаква специалност! Но в обикновения затвор такъв индивидуален подход е невъзможен. Точно в това е смисълът на виртуалните затвори. Квалифицирани юристи и психологи определят точно по какъв начин може да се поправи престъпника. И човекът получава точно този затвор, който му е необходим! Необитаем остров. Малка община високо в планината. Ако се налага — и затворническа килия, но чиста, суха и топла... Плюс постоянните елементи на психодрама, цели спектакли, в които те неволно участват и с това се поправят...

Полковникът даже става и започва да се разхожда из кабинета. Следя го с очи.

— И така, ние работим вече втора година. Имаме повече от двеста подопечни... всички доброволно са избрали виртуалния затвор, разбира се. Контингентът ни е най-различен — от хакери и разпространители на нелицензиирани програмни продукти до убийци и изнасилвачи. В реалния свят техните тела се намират в специален затвор под Москва... всъщност това е по-скоро лазарет. Закупихме специални устройства, „дийп-бокс“, или дълбочинен контейнер. В тях човек може да прекара във виртуалността месеци, дори години. Скъпо,

ще кажете вие. Разбира се! Но и обикновеното задържане под стража не излиза евтино на държавата. Освен това накрая ние ще имаме честни хора, осъзнаващи своята вина. А именно това е нашата цел. Не да накажем престъплението — то вече е извършено, — а да предотвратим нови престъпления, да върнем на обществото един здрав, законопослушен гражданин...

Знам всичко това.

Хубави и правилни думи говори господин подполковникът на младата инспекторка, която за пръв път прави проверка на виртуален затвор.

Само че защо твоите подопечни могат свободно да излизат от забележителния виртуален затвор из улиците на Дийптаун? Или дори не подозираш за това, Аркадий Томилин, офицер с прекрасно досие?

Иска ми се да задам този въпрос и ще го задам. Но не сега. После.

Засега само слушам — за великолепните системи за безопасност, за защитения от всякакви прониквания сървър, за психолозите, медиците, за младия персонал с нестандартно мислене, за това, какви забележителни писма пишат на роднините си поправилите се затворници.

[1] Министерство на вътрешните работи. Бел.прев. ↑

0010

Поднасят ни чай. Сурова жена в униформа — не прилича на секретарка, а и началникът на затвора няма приемна. Сигурно работи в женския блок на затвора.

— Чаят е хубав — казва подполковникът. Слага три лъжички захар, разбърква и добавя: — Краснодарски. Тук използваме виртуални образи само на руски продукти.

Намерил с какво да се гордее!

Виртуалният патриотизъм — това дори не е смешно. Достатъчно е само веднъж да се разориш за истински чай, за онези три най-горни листенца, откъснати на ръка от храста. Разбира се, ако си от недоубитите в началото на века олигарси, ако щеш всеки ден пий чай от онези, „три долара грама“. Но не е трудно да спестиш за една-единствена чайна церемония. Затова пък после можеш да се наслаждаваш на истински чай при всяко посещение на дълбината!

Но запазвам тези мисли за себе си. Пия чай. Не знам какъв изглежда той за началника на затвора. За мен е мътна воняща течност с плаващи отгоре листенца. В такъв чай наистина трябва да слагаш захар, вкарвайки в ступор истинските ценители на напитката.

— С отчетите ли ще започнете? — питат мимоходом подполковника.

— Сигурно — преструвам се, че размишлявам. — Не, сигурно първо ще огледам жилищните условия на затворниците.

Началникът кима. Или му е все едно, или добре се преструва.

— Нося няколко скенера — добавям аз. — Знаете ли, има мнение, че виртуалния затвор е недостатъчно добре защитен от бягство...

Аркадий се смее напълно искрено.

— Бягство? Къде, Карина? Ох, тези изкопаеми от юридическия... Всичките ни подопечни спят здрав сън зад високи огради. Наоколо е виртуалността!

— Да — заеквам аз, — но ако убийците и изнасилвачите могат да обикалят из Дийптаун...

— Да предположим! — подполковникът е готов на обсъждане. — И така, кръвожадният маниак Вася Пупкин е успял да избяга от виртуалния затвор...

Бедният Василий Пупкин, автор на учебника по аритметика за църковните училища! Не е знаел колко жестоко ще се разправят с него измъчените от задачите за басейни и влакове ученици. Ще направят името му нарицателно, даже повече и от мистър Смит.

— И какво ще направи нашият маниак във виртуалността? — продължава да пита Томилин. — А, Карина?

— Убийство — предполагам аз.

— Виртуално?

— Ами оръжията от трето поколение? Които убиват хора от виртуалността?

Разбирам, че стремително падам в очите на Томилин. Но нищо не може да се направи.

— Карина, преди две години имаше подобни слухове — съгласява се той. — Даже цели истории се разказваха. За това, как някакъв хакер е загинал от виртуален куршум... Появрайте ми, такъв шум се вдигна, че започна официално разследване. Да, имало е опити за конструиране на „оръжие от трето поколение“. Но безуспешни. Сериозните хора отдавна изоставиха тези изследвания... само разни служби още скубят пари от своите правителства.

— Ами сексуално насилие? — не се предавам аз. — Нали това е възможно във виртуалността!

Тук полковникът няма какво да възрази и веднага загубва своята ироничност.

— Затова пък е невъзможно да избягаш от виртуален затвор. Моля, проверявайте... аз първи ще ви стисна ръката, ако докажете обратното.

Нещо излизам от ролята си. Опитната Карина, горда от своята мисия, няма да се отвлича за чай, дори и краснодарски, и брадати вицове.

— Да започваме — оставям аз чашката. Чашката е красива — черно-златисти рози върху тънък порцелан. Също родна, много ясно.

— Последвайте ме. — Гласът на Томилин също става по-суров.

Вървим дълго. Поне три решетъчни врати — сървър-гейтове, потопяващи ни все по-дълбоко и по-дълбоко в затворническата мрежа. Демонстративно размахвам скенера — напълно работещ и доста надежден прибор. Всички е чисто. Няма никакви тунели. Едмонт Дантес би пропилял напразно младините си.

Затворническият корпус наистина е построен по американски образец. Помещение с прилични размери, пасаж, където вместо магазини има килии с решетки на три етажа. Изненадите започват, когато се приближаваме до първата килия. Тя е празна.

— Подопечния е в своето пространство — казва Томилин. — Виждате ли вратата?

В килията наистина има един детайл, отличаващ се от привичния затворнически интериор. Между блестящата тоалетна чиния и твърдата койка — отвор за врата, покрит с пътна сива тъкан.

— Това ли е „вътрешната Монголия“? — позволявам си малка волност. Е, нали трудолюбивата инспекторка е длъжна да се запознае със затворническия жаргон.

— Да — с леко учудване отговаря Томилин. — Сержант!

Един от надзирателите, които мълчаливо ни следваха, раздрънква ключовете и отключва килията. Влизам след Томилин.

— Няма нужда — полковникът спира хвърлилият се към завесата сержант. — И така, Карина Петровна, целият ни контингент има право да излежи наказанието си по обичайния начин, макар и във виртуалността. Да лежи в килията, да работи в работилницата, да посещава библиотеката и църквата... предоставяме услугите на представители на петте най-разпространени вероизповедания. Но има и решаваща разлика между нашият затвор и обикновеният. Всеки затворник има собствено автономно пространство, или както го наричат неофициално — „вътрешна Монголия“. Във всеки конкретен случай това пространство се създава индивидуално, от квалифицирани специалисти. Посещаването на вът... на автономното пространство, или „зоната за катарзис“ — това вече е официалният термин — служи за превъзпитание на престъпника. Мога да отбележа, че слушайте на отказ от тази терапия са крайно редки. Позволете...

— Това не е ли твърде безцеремонно? — питам аз.

И Томилин забележимо се променя в лице:

— Намиращите се в зоната на катарзис са под непрекъснато наблюдение. Те знаят, че във всеки момент надзирателя може да прекъсне сеанса. Елате^[1].

Може би е започнал кариерата си в патрулно-постовата служба?

Следвайки Томилин, аз отгръщам завесата и влизам в зоната на чуждия катарзис. В нечия вътрешна Монголия.

А това наистина прилича на монголска степ!

Не, не съм била там. Дори през дълбината. Но в моите представи тя изглежда точно така: безкрайна равнина до самият хоризонт, камениста земя със суhi стъbla — изсушена от жестокото слънце на трева, прашен вятър, безоблачно небе. Много е горещо.

— Ш-ш-т! — изпреварва въпроса ми Томилин. — Ето там.

И наистина, на около сто метра от входа — висяще направо от въздуха сиво платнище, — е приклекнал човек. Ние се приближаваме и човекът се оказва клоощав, с оредяла коса и болезнено бледа кожа.

Пред него на земята стои малка рижа лисичка — фенек.

Можеше да си помислиш, че медитират, гледайки се един друг. Но за разлика от человека лисичката ни вижда. И когато се приближаваме съвсем, тя се обръща и избягва.

Човекът извика горестно и едва тогава се обръща.

Лицето му също е съвсем обикновено. С такова лице е трудно да си уговориш среща с момиче — няма да те познаят, да те отличат от тълпата.

— Затворник Генадий Казаков, осъден от районния съд на град... — скачайки на крака и поставяйки ръце зад главата, той започва научената наизуст формула.

А членът, по който е осъден, е доста лош. Умишлено убийство с утежняващи вината обстоятелства.

— Аз съм извънреден инспектор от Управлението за Надзор на изправителните заведения — казвам аз. — Имате ли никакви оплаквания относно условията за живот?

— Нямам оплаквания — бързо отговаря осъдения.

В погледа му има не страх, и дори не злоба към надзирателите. Раздразнение! Съвсем истинското раздразнение на човек, откъснат от

много важна работа заради някаква дреболия. В погледа му няма нищо друго.

— Да тръгваме — казвам аз на Томилин.

И ние оставяме Казаков в неговата вътрешна Монголия. Подполковникът започва да говори веднага щом влизаме в обикновената килия.

— Това е един от най-простите, но според мен — най-изящния вариант на зоната за катарзис. Затворникът има излаз към пустиня. Пустинята е безкрайна, но затворена в кръг — ако се опита да продължи напред, ще се върне на предишното място. В пустинята живее една-единствена лисичка. С търпение и мекота затворникът може да я дресира. За последната година нашият подопечен постигна определени резултати.

— Много трогателно — мръщя се аз. Почуквам токчетата си едно в друго — на пода се сипе ситен сух пясък. — Макар че затворникът Казаков не прилича много на Малкия Принц. А какво ще стане после?

— Когато дресира лисичката, ще може да я внесе в килията. Тя ще стане съвсем питомна, ще спи в краката му, ще тича из килиите с бележки... дори малко ще разбира какво й казва. — Томилин е недоволен от нещо, но все пак разказва с увлечение.

— А после?

— Досетлива сте, Карина. После фенекът ще умре. Той ще я намери в пустинята, три дена след като лисичката престане да идва в килията му. И няма да е ясно дали е умряла от естествена смърт или е убита от някой.

Спират. Или заради увереният глас на началникът на затвора, или под впечатление на току-що видяното, но си представям всичко много ясно. Човекът, стоящ на колене пред неподвижното телце на зверчето. Вик, отчаян и безнадежден. Пръсти, драещи сухата земя. И празни очи, в които вече няма абсолютно нищо.

Явно лицето ми ме издава.

— Това е нарисувана лисичка — казва подполковникът. — Обикновена програма „домашен любимец“ със забавен инстинкт за опитомяване. Не нея трябва да съжалявате... — Той се поколебава за секунда, после добавя: — а още по-малко — човекът, убил зверски

жена си. Преживяният шок ще го накара да осъзнае какво е това болка от загубата.

На езика ми се въртят много скептични въпроси. Но нима е моя работа да ги задавам? Затова кимам, въртя наоколо скенера, отделяйки особено внимание на прозореца с решетката. На Томилин му е смешно, но се опитва да не се усмихва.

Много му благодаря.

Минаваме покрай още три килии. В едната затворникът спи и аз моля подполковникът да не го буди. Обитателите на другите две странстват по своите зони за катарзис. Първата зона — град, в който няма никой, изобщо никой, но непрекъснато се срещат следи от присъствие на хора. Веднага познавам, че градът е предназначен за още един убиец. Втората зона — нещо, подозрително напомнящо за симулатор за автомобилни състезания. Тук се разкайва за престъпленията си шофьор, който в пияно състояние осакатил няколко души. Не зная, не зная... струва ми се, че веселият мустакат мъж просто се опитва да запази професионалната си форма. Впрочем, от наказанието му оставаше само половин година. Едва ли е решил да бяга, дори ако тежкият „КАМАЗ“ разбие нарисуваната ограда и излезе на улиците на Дийптаун.

Обаче работя старателно със скенера.

— Следват затворените за икономически престъпления — казва подполковникът. — Ще ги проверявате ли?

Да си помисли човек, че убийците и изнасилвачите са ми по-интересни.

— Разбира се.

— Проникване в сървъри, кражба на информация, представляваща търговска тайна. Общо взето — хакер — представя полковникът отсъстващият обитател на килията. — Ще влезем ли в зоната за катарзис?

— Да надникнем — казвам аз, опитвайки се да не издам вълнението си.

На екрана на детектора продължава да свети зелена светлинка — всичко е чисто. Но тази светлинка не означава нищо. Тя е за онези, които ще гледат екрана, надничайки през рамото ми.

Нищо незначещата буква F в ъгъла на екрана е далеч по-информативна. Някъде наблизо е пробит канал към улиците на

Дийптаун.

Ах, каква забележителна идея — да накажеш хакер със затваряне във виртуален затвор!

[1] Лека игра на думи: в оригинала — „пройдемте“, нареждане на милиционер към арестант да го придружи. Бел.прев. ↑

0011

Зоната за катарзис на хакера е вход на панелен блок. Мръсен, с унили гумени изтривалки до вратите. Защо изтривалките винаги са с такъв уникъл цвят? За да не ги откраднат ли?

— Най-трудно е да превъзпиташ човек, извършил икономическо престъпление — съобщава изведенъж полковникът. — Разбирате ли, Карина?

— Не, не съвсем.

— Ами помислете само. — Той се оживява. — Ето ви най-простият пример. Медицината лекува страшни заболявания: шарка, чума. А не може да се справи с най-обикновена настинка. Така е и с престъпленията в икономическата сфера: кражба на данни, незаконно използване на програми. Да хванем нарушителя, да го накажем — това ни е напълно по силите. Но да го убедим, че не трябва да прави така... Първо, сроковете на присъдите са малки. Изобщо няма време за работа с человека...

Стори ли ми се, или в гласа на Томилин наистина се промъкна огорчение?

— Второ, много трудно е да убедиш човек, че действията му са аморални. Дори християнските заповеди не са подходящи. Казано е „не кради“, но нима той е откраднал? Той само е изкопирал информация. Пострадал ли е конкретен човек. Общо взето — да. Но как да обясниш на провинциален програмист, че Бил Гейтс страда от незаконното използване на „Уиндоус-Хоум“, че на певицата Ения са нужни процентите от продажбата на дискове?

Гледам Томилин с удивление. Никога не бих и помислила, че слуша Ения! Такива като него трябва да слушат музика само веднъж годишно. На концерта по случай денят на милицията.

— Но ние, все пак, не се предаваме — със скромна гордост казва Томилин.

Ние вървим по стълбите, Томилин леко побутва всяка врата. Най-накрая една поддава.

Влизаме.

Апартамент. Както е прието да се казва — чистичко. Даже твърде много, като вземем предвид дочувашите се детски гласове.

— Това е жилище на обикновен руски програмист — тържествено казва Томилин, понижавайки глас. — Той се казва Алексей, жена му — Катерина, дъщерята — Диана, синът — Артем. Имената, възрастта, характера — всичко е съставено на основата на голяма представителна извадка. Това е абсолютно стандартен програмист.

В гърдите ми се надига смях. Но аз мълча и кимам.

— Алексей работи във фирмата „Седми проект“, занимаваща се с издаване и локализация на игрови програми — продължава подполковникът. — Но хакери са проникнали в сървъра им и са откраднали най-новата игра, над която програмистите са работили пет години. Играта е излязла на пиратски дискове, фирмата е на ръба на банкрот.

Следвам Томилин в хола. Мислите относно играта, която правят пет години, запазвам за себе си.

А ето го и нашият програмист. Той е пълен, очилат и небръснат. Седи на табуретка пред компютъра, а на монитора — редове машинен код. Съдейки по поведението на Томилин, Алексей не ни вижда. Впрочем, той и без това е зает — сложил ръка на рамото на слабичко момче, той обяснява:

— Разбирам те, синко. Обещахме ти велосипед, но сега на нас с мама ни е много трудно. Откраднаха ни играта, която правехме толкова дълго, и няма да ни платят заплати.

— Но всички деца имат велосипеди... — тъжно отговаря детето.

— Ти вече си голям и сам трябва да разбереш — сериозно отговаря стандартният руски програмист. — Хайде да се разберем така — за Нова Година ще ти купим кънки!

Най-важното е да не се смея. Ще изляза от образа. А и не е хубаво — все пак на детето му е тъжно!

— Добре, татко — съгласява се стандартното дете на руския програмист. — Да ти помогна ли с настройката на програмата? Така по-бързо ще направиш новата игра.

— Хайде, сине. Ако не я откраднат, ще ти подарим велосипед!

— Примерно такава психодрама — шепне на ухото ми Томилин.
— Шокова терапия.

Неизвестно защо изведнъж си спомням стар-престар филм, още от комунистическо време. Действието се развиваше в един пионерски лагер, на сцената децата пееха песента „На прашните пътеки на далечните планети...“ А директорът на пионерският лагер, наклонил се към важния гост, му прошепва...

— Гагарин е пял тази песен в космоса! — казвам на глас аз. Без да искам. Само се откъсна от езика ми, честна дума!

И изведнъж лицето на Томилин едва забележимо се променя. Пламва и изгасва усмивка.

Изобщо не си толкова прост, другарю подполковник!

Но няма време да обмислям това. Заговорих твърде силно — и от обърнатото с гръб към нас кресло се дочува пъшкане. Креслото скърца жалостиво (и защо стандартният програмист се мъчи на табуретка, когато има и други мебели?). Над облегалката се появява проблясваща плешивинна. После — широки рамене.

— О-хо-хо... — въздъхва притежателят на плешивината, обръщайки се.

Ама че гардероб!

Хакерът изобщо не е толкова пълен и нисък, колкото ми се стори. Той просто е широк. Затворническата дреха едва се закопчава, вижда се космата гръд.

— Затворник Антон Стеков — с привидна небрежност, макар и без запъване, поставяйки ръце зад главата, произнася хакерът. — Усъден...

— Осьден — внезапно го поправя Томилин.

— Осьден, осъден — съгласява се хакерът — по член двеста седемдесет и две, част първа от НК Русия...

На носа на хакера — очила с тънка, интелигентска рамка. Или лещите са много силни, или той си е с изпъкнали очи.

Докато хакерът рапортова, опитвам се да разбера какво е правил. Нима е слушал оплакванията на стандартното дете на стандартния програмист?

Най-накрая разбирам. В ъгъла едва чуто мърмори телевизор — стариичък „Самсунг“. Хакерът само е гледал новините!

— Аз съм инспектор по надзора — казвам аз. — Затворник Стеков, имате ли оплаквания?

— Имам — поглеждайки за момент началника, казва хакера.

— Слушам ви.

— Дистанционното не работи — въздъхва Стеков и ми го показва като доказателство. — Не, аз разбирам — ако наказанието е такова — така да бъде. Но ако е просто недоглеждане?

— Нещо друго? — питам аз, опомняйки се. Леко почуквам с токче по пода — и миниатюрният термит се устремява към затворника.

— Нищо друго — с достойнство отговаря хакерът. — Отношението е добро, плюскането е вкусно, чаршафите се сменят редовно, веднъж седмично се къпем.

— Ще видя какво мога да направя... с дистанционното...

Томилин чака с каменно изражение на лицето.

— Разрешете да се върна към отбиване на наказанието? — питам Стеков.

Очаквам никаква реакция от страна на подполковника, но такава няма. Ние напускаме хакера, излизаме във входа, после — в килията.

— Надува се — неочеквано отбелязва Томилин. — Затварянето във виртуалността е най-неприятното наказание за хакера. Да се намираш в дълбината, и при това — да нямаш никаква възможност да „разбиваш“ програми.

Кимам... и изведнъж разбирам какво ме е напрегнало. Член двеста седемдесет и две, част първа. Изправителна работа за срок от шест месеца до една година, лишаване от свобода за срок до две години.

— Каква му е присъдата?

— Шест месеца.

— И... колко му остава?

— Малко по-малко от два.

Не разбирам. Дори ако хакерът е успял да се измъкне от виртуалния затвор — защо му е този риск? Ами че той почти си е излежал присъдата!

— Ще продължим ли обиколката? — питам Томилин.

Струва си да се посетят още една-две килии. С единствената цел да объркам Томилин. Гледам часовника си.

— Имам още двайсет минути. Хайде. Ще се съсредоточим на компютърните престъпления, става ли?

deep

Цветната мозайка се върти пред очите ми. Ту се опитва да се слоби в картичка, ту се разпада. Рицарски меч, доспехи, протегната ръка, скъпоценни камъни, гущер на стената...

Но аз знам — в този пъзел липсва един фрагмент, най-важният.

Изход.

Свалих шлема, разкопчах яката на комбинезона. В стаята беше тъмно — сутринта така и не дръпнах щорите...

Станах, протегнах се сладко и извиках:

— Мамо! Татко! Прибрах се!

През вратата се дочу нещо неразбираемо, заглушено от музика. Голяма беда с тези родители! Като надуят тези „Машина времени“ или някои други старчоци — не можеш да ги надвикаш!

— Не чувам! — отново извиках аз.

Макаревич, съкрушаващ се от невъзможността да промени света, притихна.

— Дъще, ще вечеряш ли? За теб да слагам ли? — приближавайки се до вратата, попита мама.

— Идвам — изхлувайки комбинезона, казах аз. — Сега.

Настръхвайки под студения душ — няма нищо по-хубаво за да се отърсиш от дълбината, — аз „превъртях“ затвора в спомените си. Томилин, хакерът Антон.

Не, нещо не пасва.

Аз изскочих изпод душа, избърсах се и хвърлих хавлията направо в коша за пране. Нахлузих старите, пробити на коленете дънки, и стара риза — някога я носеше мама, но на мен страшно ми харесваше.

— Карина!

— Идвам — отключвайки вратата, промърморих аз. — Нали ви казах, ей сега...

Татко вече беше в къщи. Седеше на масата, хвърляйки по едно око към телевизора. И не пропусна да попита:

— Любимият град?

— Можеш да спиш спокойно. — Аз се строполих на своята привична табуретка. — Татко, представи си, че си в затвора...

— Не искам — моментално отвърна татко.

— Поне опитай. Затворили са те за половин година, ами, за хакване на сървър и кражба на файл...

— Карина! — татко многозначително почука с вилица по чинията си.

— За неправомерен достъп до охранявана от закона компютърна информация, като това деяние е довело до копиране на информацията... — с досада казах аз.

— Представих си — отвърна татко. — Сега вече си представих. После?

Разбира се, не трябваше да обсъждам такива неща с роднините си. Е... малко ли неща не трябва да правя? Да инсталирам бръмбари на Томилин също нямах право.

— Осьдили са те на половин година във виртуален затвор...

— Добре поне, че не е бесилка — вметна татко. Улови укорителния поглед на мама и се усмихна.

— Половин година — продължих да упорствам аз. — Излежал си четири месеца. И изведнъж си намерил начин да излезеш навън, в Дийптаун. Но ако това се разкрие, ще те съдят за бягство! Е, ще се разхождаш ли Дийптаун?

— Това за твоят американски стаж ли е? — невинно попита татко.

— Не е стажът, аз се върнах преди повече от седмица... — започнах аз, но съобразих, че татко се шегува. Стажът в САЩ го изкарах във виртуалността, макар че много се надявах на истинско пътуване. И всяка вечер се налагаше да слушам за чудесата на техниката: „Я, дъщеря ни вече се е върнала от Щатите? Брей, какви са бързи самолетите днес!“. — Татко, питам сериозно!

— Не съм юрист — скромно каза татко. — И дори не съм затворник.

— Татко...

Татко се замисли.

— Може и да избяга — каза накрая той. — Ако има някаква важна причина. Това наш хакер ли е?

— Питам само абстрактно — тормозейки котлета с вилицата, казах аз.

— И аз също. Това абстрактен руски хакер ли е?

— Ъхъ.

— Тогава той може да е влюбен, може да пие бира с приятели, или да бяга само заради тръпката.

— Ами ако хакерът е американски?

— Тогава той ограбва банки, използвайки безупречното си алиби — уверено каза татко. — И защо не? Да влезеш в затвора за малко, и докато честно си излежаваш наказанието, да се занимаваш със сериозен бизнес.

— Карина, петте минути минаха — напомни ми мама.

Родителите ми са добри. Но правилото, че на масата не се говори за работа, а ако все пак се говори, то за не повече от пет минути, се съблюдава строго. По-добре да не споря.

— Вие сте зли, ще избягам от вас — казах аз и протегнах към Клеопатра, дресираното мишле на мама, седящо на рамото й, парче котлет. Клео подуши котлета, но не го взе.

— Не тъпчи бедното животно — строго каза мама.

— Когато доведеш в къщи някой млад човек и кажеш: „Ще замина с него“, ние ще сме щастливи — добави татко.

— Ще ви го припомня — злорадо обещах аз.

— Виртуалните млади хора не се броят — уточни мама.

Не, хубаво е, когато родителите ти са програмисти. При това не толкова стандартни, както във Вътрешната Монголия на Антон Стеков.

Но понякога ми се иска да приличат повече на родители, а не на по-големи брат и сестра. Впрочем, братя и сестри също биха ми свършили работа...

— Вече преболедувах тези детски забави — казах аз. — Аз съм на двайсет и шест и съм стар плъх от МВД-ешкия аквариум. Тийновете да се влюбват във виртуалността.

— Карина? — меко попита татко.

— Тинейджърите!

— Карина?

— Пъпчивите недорасляци! — аз хвърлих вилицата така, че Клео трепна на маминото рамо. Искаше ми се веднага да изскоча от кухнята, но първо отворих хладилника и грабнах пакет мляко.

— Не го пий студено! — напомни ми мама.

— Постави го пред духалото, да се затопли — посъветва ме татко.

— Татко? — ехидно попитах аз, отправяйки се към стаята си.

— Пред вентилатора на системния блок — бързо се поправи татко. Но аз вече се бях скрила зад вратата.

0100

Не мога да понасям, когато се опитват да ми уредят семейния живот!

Ако бях мъж, никой нямаше да се учудва, че на двадесет и шест годишна възраст се занимавам с кариерата си, а не стоя в кухнята. Направо средновековие! Всичките ми роднини непрекъснато се опитват да ме запознаят с някой, при това родителите ми активно им помагат.

Имам добра приятелка — наистина, никога не сме се срещали в реалността. Казва се Наташа, тя е рускиня, но живее в Австралия, заминала е там с родителите си още като е била малка. Преди две години с нея обсъждахме кога е подходящо да се омъжиш, и трябва ли изобщо да го правиш. Някак се получи така, че Наташа заговори за лесбийски секс. Пообсъждахме малко темата и решихме да опитаме — ами ако все пак се получи нещо? Толкова добри приятелки сме, ами ако успеем и да създадем здраво семейство? Решихме да не протакаме, отидохме в никакво дийптауновско ресторантче, изпихме бутилка шампанско и опитахме да се целуваме. Мляснах Наташа по устата — и изведнъж ми стана толкова смешно...

Ох, как се смяхме. Тъкмо се настроим на сериозна вълна, както се полага на влюбени жени, погледнем се — и отново ни напушва смях. Никаква романтика. Така че изпихме още едно шампанско и се запознахме с момчетата от съседната маса.

Общо взето смятам, че семейството е отживелица от довиртуалната ера. Но никога не мога да кажа това на родителите си.

Отпивайки прясно мляко направо от пакета, аз гледах монитора и обмислях жилищния въпрос, който разваля винаги и всичко у нас. Искаше ми се да мисля за нещо хубаво. За това, че ще разоблича отвратителна банда виртуални престъпници и ще получа премия — толкова голяма, че ще си купя апартамент. Е, или пък ще спечеля от лотарията къща, лимузина и яхта... това е доста по-вероятно.

И в този момент на екрана замига панелът на „бръмбара“, а колонките запищяха противно.

Виж ти!

Аз скочих, заподскачах на един крак, напъхвайки се в комбинезона. На монитора се разтвори карта на Дийптаун, а по нея невъзмутимо плуваше зелена точка. Хакерът Антон Стеков бе напуснал прехваленият виртуален затвор и със спокойна крачка се разхождаше из града!

Имах няколко входни точки в дълбината. Сега се включих към портала в развлекателният център — не най-добрият, но затова пък се намираше директно на пътя на хакера. Надявайки шлема си, аз се опитвах да си спомня какви тела имах там. Май нямах голям избор...

deep

Enter.

Аз скачам от койката в малка тясна стаичка. Отварям гардероба — на закачалките висят две мадами. Едната е вулгарна до безобразие, наклепана с грим и облечена в глупава старомодна рокля. Втората — твърде малолетна, в такава само в младежка дискотека можеш да идеш...

Така, а с какво съм в момента?

Доста симпатично момиче, здрава, с хубави извивки, но спортна. Ще стане. Такава трябва да се хареса на Стеков.

Закопчавам на ръката си скенера, маскиран като часовник, и излизам от стаята.

По прозрачния под на високия небостъргач, към плъзгащите се в прозрачни колони прозрачни асансьори. Сградата е изцяло от стъкло, само заетите стаи тъмнеят като капки мед в пчелна пита. Никога няма да построят такъв небостъргач — там, в истинският свят...

Шмугвам се в усъдливия асансьор — и той с главозамайваща скорост пада от небесата към улиците на Дийптаун. Тези, които имат страх от високото, да не се притесняват...

А скенерът пищи жизнерадостно, стрелката плавно се завърта по екрана. Хакерът не взема такси, той просто върви по улицата.

Не, не мога да повярвам на късмета си! Толкова бързо и лесно да открия нарушение! Заданието ми и без това беше главозамайващо: първа инспекция в първия виртуален затвор. Не мога да разбера защо го повериха на мен, защо не изпратиха група опитни програмисти —

при нас има истински майстори, те могат да разглобят затвора байт по байт, дори без да влизат в дълбината. А другарят подполковник и неговите подопечни дори нямаше да разберат, че лежат на предметното стъкло под микроскопа...

И в този момент ме спохожда много лоша мисъл.

Нямам думи колко лоша.

А защо реших, че това не се случва? Та това е стандартна схема — при обектът се изпраща неопитен сътрудник, „смотаняк“ на нашия жаргон, а истинските професионалисти работят тихо и незабележимо...

Но сега не трябва да мисля за това, нямам време. Аз излизам от асансьора и веднага забелязвам Антон Стеков.

Не, колко е нагъл само!

Затворникът се разхожда по улиците в истинския си облик. Дори не се е потрудил да се преоблече! Използва това, че виртуалните затвори са нещо ново, и още никой не е чувал за бягство.

Аз тръгвам след хакера, опитвайки се да съобразя какво да правя. Да се свържа с полицията на Дийптаун? Имам идентификационен номер на сътрудник на МВД Русия, длъжни са да ми окажат помощ. А може би трябва да проследя Стеков? Разбира се, това не е моя специалност, но...

„Карина, опомни се!“ — строго си казвам аз. „Не си играй на детектив, ти си експерт, а не оперативен работник!“

Точно така е, но продължавам да вървя след Стеков. Ругая се, спомням си отчетите на психолозите — при хората, които влизат в дълбината още от детска възраст, се забелязва значителен психически инфантилизъм, склонност да се играе, а не да се живее... И все пак аз вървя след Стеков.

За щастие — не за дълго.

Хакера се отправя с уверена стъпка към масичките на малко открито кафене. Посреща го висок, светлокос мъж — ама че се е издокарал, направо като някой викинг от филмите... сигурно в истинският живот е закръглен дребоськ...

Стеков и непознатият се прегръщат, разменят някакви реплики. Опитвайки се да се изглеждам непринудено, аз сядам на съседната масичка. Изключвам звука на скенера — стига е пищял.

Неумело, непрофесионално... не са ме обучавали да преследвам...

Но те като че ли не ме забелязват.

Светлокосият здравеняк вика келнера, купува от него пакет „Беломор“ и се отдалечава. Върви някак неуверено, да не би да е пиян? Едва не се бълсва в мен и мърмори:

— Извинявай, птиче...

Отговарям без да се замисля, този образ сам ми подсказва маниерът на поведение:

— Лети си, оръльо...

— Както кажеш, птиче. — Светлокосият тип ме дарява с добродушен поглед и се отдалечава.

Добре ще е да проследя и него. Но сега нямам бръмбари, а и е опасно да ги инсталирам — мога да го изплаша.

А Стеков на съседната маса непринудено допива оставеното от „викинга“ кафе. Усмихва ми се, после става и се приближава:

— Извинете, може ли да седна?

Това вече не го очаквах. От една страна — късмет... от друга...

— Ами опитай... — отговарям аз. Грубо момиче съм, но затова пък — откровена и независима.

— Да ви поръчам ли кафе? — пита Стеков. Забелязвам, че наблизо стои келнерът и търпеливо чака поръчката. Келнерът очевидно е програма.

— Ами... — аз все повече и повече изпадам от образа. Поведението на Стеков изобщо не пасва с неговите тайни излизания от затвора! — Поръчай — разрешавам аз. — Черно, без захар. А какво си се издокарал такъв?

Нападението е най-добрата защита!

— Издокарал? — с искрено недоумение пита хакерът. — Това е обикновена затворническа дреха.

— Е, и защо си я навлякъл? — продължавам аз. Нима ще каже, че е избягал от затвора?

— За да привличам вниманието. — Стеков се усмихва. Някак странно... сякаш е нечия чужда усмивка... — Знаете ли, че в дълбината се появи и затвор?

— Не — бързо отговарям аз. — И какво, ако се е появил?

— Това не ви ли шокира? — Стеков сваля очилата и ме гледа със съвсем не късоглед поглед.

— Малко ли затвори има по света...

— Но това е в света — търпеливо обяснява Стеков. — Там има още много неща. Война, например. И други гадости. Но ето го и удивителното човешко свойство — да мъкне цялата налична гадост със себе си... Между другото, нека се запознаем. Казвам се Чингиз.

Ама че име си е измислил.

— Ксения — изтърсвам напосоки. — Може и само Ксюша.

Името не предизвиква вътрешен протест. Груба и здрава девица — типична Ксюша. Сигурно обича марихуана и стар рок...

— Прекрасно — кима „Чингиз“. — Имате ли няколко часа?

— Зависи за какво — уточнявам аз.

— За разходка — сериозно казва Стеков. — Та вие сте отдавна в дълбината, нали? Бих предположил — още от четиринайсетгодишна.

— А на колко съм сега? — любопитствам аз. Той наистина позна.

— Двайсет и четири — двайсет и пет. — Стеков дори не чака потвърждение. — Разбирате ли, Ксюша, дълбината налага своя отпечатък върху поведението. Ако имаш известен опит, можеш да определиш колко отдавна човекът влиза във виртуалността.

Келнерът носи кафето. Отпивам малка гълътка и кимам кокетливо на Стеков:

— Интересен си. Да се поразходим.

Аз все по-дълбоко потъвам в разговора. Сега би трябало да заловя хакера на местопрестъплението, а аз флиртувам... но сега нямам възможност да позвъня в полицията, нали така? Всичко става твърде бързо.

Стеков отново слага очилата си, става, маха с ръка, спирачки такси. А аз поглеждам мимоходом в екрана на скенера.

Стрелката сочи някъде в посока на затвора. Но не и на Стеков!

— По дяволите! — викам аз, скачайки. Чашката пада от масата върху каменните плочи на тротоара и звънко се разбива на парчета. Лъже-Стеков се обръща с усмивка:

— Какво има, Ксюша?

Аз мълча. Иска ми се да се разрева. Аз съм глупачка, последната глупачка! „Лети си, орльо!“ Измамиха ме толкова просто и изящно... трябваше само малко да си размърдам мозъка и...

— Не го преживявайте толкова. — Лъже-Стеков ме хваща меко за лакътя. — Нищо ужасно не е станало, повярвайте ми.

— Къде е той? — изтърсвам аз.

— Тоха? Мисля, че вече се е върнал в затвора.

— Разбирате ли, че сте виновен в съучастничество? — питам аз.

— Имайте предвид, че разговорът ни се записва и...

— Аз все още ви каня на разходка. — Лъже-Стеков изобщо не изглежда уплашен. — Между другото, Ксюша, замисляли ли сте се защо виртуалният затвор е поместен в Дийптаун?

Мълча. Всичко отиде по дяволите, изплаших престъпника, провалих инспекцията...

— Какво им пречеше да направят отделно виртуално пространство за затвора? — продължава Лъже-Стеков. — Никакви бягства, дори теоретически.

— Мислите, че големите клечки на върха разбираят от тези неща?

— отговарям аз. И мислено се хващам за главата. Какви ги върша? Споря с престъпник, одумвам началството пред него!

— Разбираят. Е, ще тръгваме ли?

Оглеждам се — наблизо, на кръстовището, стои полицай. Обикновен Дийптауновски полицай, як, с предразполагащо добро лице. Бяла униформа, значка с номер. На колана — кобур с пистолет, белезници, радиостанция. Само да викна — и моят събеседник ще бъде арестуван. Никъде няма да избяга.

Но вече осъзнавам, че няма да извикам полицая. Стеков зададе същия онзи въпрос, който мъчеше и мен.

Защо затворът не е изолиран?

И отговорът е само един.

За да има къде да се бяга.

0101

Таксито криволичи из Дийптаун, следвайки указанията на фалшивия Стеков. На пръв поглед — без всякаква система, но аз забелязвам — ние непрекъснато прескачаме от руския сектор в японския, китайския, немския, американския.

Заплита следите. Грубо, но ефективно. Разбира се, ако проследяването не се води на ниво провайдер.

И моят спътник си мисли същото.

— През кого влизаш, Ксюша?

— Аз не съм Ксюша — отговарям аз, пращащи цялата секретност по дяволите. — Казвам се Карина.

— А аз — Чингиз. Наистина. Та през кого?

— Москва-Онлайн.

— Ъхъ... — с явно задоволство отговаря Чингиз. Без да се крие, вади пейджър и пише писмо, без да поглежда клавиатурата.

Нима има съучастници и сред провайдерите?

А защо пък не? Москва-Онлайн е една от най-популярните фирми. Ако Чингиз е сериозен човек — а той определено прилича на такъв, — то със сигурност би си осигурил познати в най-популярните и големи фирми.

— Спрете при паметника на Последния Спамър — нарежда Чингиз на програмата-шофьор.

Познавам това място. Имаше такава професия в дълбината — спамър. В довиртуалната ера те разпращаха рекламни писма от арендовани за еднократно използване адреси. В началния период на дълбината се заеха лично с реклами. Създаваха простишки програми с външния вид на обаятелни младежи и симпатични девойки, които бродеха по улиците и досаждаха на всеки срещнат: „Извинете, чухте ли удивителната новина? Отворен е прекрасен публичен дом «Ителектуална страсть»...“

Преследваха^[1] ги дълго време. Полицията ги разстрелваше, провайдерите ги проследяваха... Но спамерите изчезнаха едва след

като започнаха да издават лицензи на частни лица. Появи се и още една професия — ловец на спамъри. Веднага щом хората съобразиха, че по-лесно ще спечелят от лов на нелицензирани „рекламчици“, отколкото от самата реклама, броя на спамерите стремително намаля. За ознаменуване на победата издигнаха паметник, изобразяващ млад човек с идиотска усмивка, опулен очи и сноп реклами листовки в ръка. Разбира се, от време на време се появяват спамери. Но това е епизодично, защото наградата за унищожаването им благоразумно не е отменена.

Таксито спира до парка, където стои вечно младия „рекламчик“. На стъпалата на паметника хората пият бира, общуват си и никой не досажда на другия със съвети как по-добре да изхарчи времето и парите си...

Чингиз успява да изкочи първи и да ми отвори вратата. Оставям галантността му без внимание. Намираме свободна пейка; със същата мълниеносност Чингиз се отправя към будката за бира. Над будката виси избледнял рекламен плакат: „Само днес бирата «Леден орел» се разпространява бесплатно!“

Плакатът виси, откакто се помня.

Той даже нарочно е окачен избледнял.

— Е, какво искахте да ми кажете? — питам аз, отваряйки бирата си. — Имайте предвид, че всичко казано може да се използва срещу вас...

— Карина, имате ли нещо против да сменя тялото си? — пита Чингиз.

Мълча; не разбирам нищо.

А Чингиз сякаш се обгръща с мъгла. До мен стоеше набития Антон Стеков, а ето — вече го няма. На мястото му се появява предишния светлокос красавец.

Когато Чингиз си размени тялото с Антон в кафето, това не ме учуди. Това може да е запограмирано предварително. Чингиз чакаше приятеля си и машината е реагирала при неговото приближаване. Обикновен набор функции, използван от всеки уважаващ себе си хакер.

Но нима и обратната смяна на телата е била предварително зададена?

По-лесно е да повярвам в това.

Зашото в противен случай Чингиз е дайвър.

Онзи същия фолклорен персонаж, който може по желание да излезе от виртуалността. Човек, който през цялото време осъзнава илюзорността на всичко наоколо. Само да поиск — и паркът наоколо ще се превърне в обикновена триизмерна картичка. Той може да свали шлема, да набере на клавиатурата команда и да смени облика си. Той може, гледайки нарисувания Дийптаун, да види слабите места в програмния код.

Може много неща... ако дайвърите наистина съществуваха.

— Аз съм дайвър — казва Чингиз. — Ако смяташ, че това бе приготвено предварително, кажи какъв да стана.

Поклаща глава. Само маскарад ми липсва. Не сме във Венеция. Питам:

— А истинският Стеков също ли е дайвър?

Това би обяснило по какъв начин е излязъл от затвора.

— Не. Той е хакер. Много добър хакер... — Чингиз се усмихва и добавя: — Единственият член на UGI, HZ0 и UHG едновременно.

— Но те не допускат съвместно членство... — глупаво възразявам аз.

— А той навсякъде се представя под различно име — разяснява Чингиз. — Впрочем, това няма нищо общо с работата ни.

— Има! — възразявам аз. — Как може толкова опитен човек да го хванат за дребна кражба? Прегледах делото му — той е направил груби грешки! А и престъплението е... смешно. Заличаване на телефонна база данни на стойност триста четирийсет и три рубли и шестнайсет копейки!

— Е, някога Шура Балаганов беше хванат за кражба на евтина пудриера — загадъчно отвръща Чингиз. Балаганов... смътно познато име, но не мога да си спомня. Сигурно някой от легендарните хакери... — Но вие сте права, Карина. Тоха нарочно се издъни.

— Защо?

— За да го арестуват — с точността и безсмислеността на програмиста отвица отговаря Чингиз. — А после се наложи да дам подкуп. За да го осъдят, а не да се размине с глоба.

— Защо? — отново възкликов аз.

— За да може Тоха да влезе във виртуалния затвор — търпеливо обяснява Чингиз. — А после започна да излиза от затвора и да се

разхожда из дълбината. Каналът нарочно беше пробит грубо.

— Вие искате да дискредитирате самата идея на виртуалния затвор? — досещам се аз. Моят събеседник кима. — Чингиз... но това е глупаво!

Аз се горещя и осъзнавам това. Далеч по-добре би било да изслушам Чингиз. Но трябва да го победя в спора — за да изчезне неприятното, глупаво усещане за собствената ми непълноценост.

— Нима това ви е толкова неприятно? — питам го аз. — Ние всички обичаме Дийптаун, но помислете — с вашата гнусливост, с вашето нежелание да бъдете редом с престъпниците вие хвърляте тези хора по склона на живота...

— Откъде накъде „гнусливост“? — изумява се Чингиз. — Самият аз съм престъпник, ако не сте забравили.

— Тогава защо сте против затвора? Вашият приятел е пожертввал свободата си, за да се бори с виртуалния затвор! Нима си струва такива жертви?

— Карина, защо затворът е в юрисдикцията на МВД, а не на министерството на правосъдието, както трябва да бъде?

— Проектът започна като следствен изолатор за лица, извършили престъпление в дълбината — отговарям аз. — Разбирате ли, много беше удобно следствието да се провежда в самият Дийптаун. Сега изолаторът е превърнат в затвор, но докато протича експериментът, юрисдикцията не се променя. Странно е, разбира се, че затворът не е отделен от Дийптаун...

— Карина, знаете ли как хората стават дайвъри?

— Не — гледам го като хипнотизирана. Ами ако сега ми предложи...

— Стрес. Силни емоции. Отвращение. Страх. Ненавист. Мъка. — Чингиз вдига глава и гледа безоблачното небе. Над този парк небето винаги е чисто, тук го няма знаменития „Le quartier des Pluies“ от френския сектор... — По-рядко — възторг. Радост. Много по-рядко... Забелязвали ли сте, Карина, че в езика ни има далеч повече думи, които означават тъга? Печал, депресия, мъка, меланхолия...

— Е, и?

— Те провеждат експерименти над хората, Карина. Опитват се да създадат дайвъри.

— Кои „те“?

— Не зная. Някои умни момчета от МВД. Те и без това търсиха дайвъри, особено когато имаха нещо като собствена организация, „съветът на дайвърите“. Молиха да се направи едно, да се помогне в друго... обикновено не им отказваха. Но явно това вече не им е достатъчно. Виртуалността стана твърде голяма част от живота ни. Тук има всичко — банки, институти, корпорации, военни бази и щабове. Значи — нужни са информатори, агенти, шпиони. Дайвърите са малко. Тези, които са успели да открият и да вербуват, вече не достигат. И ето, че се опитват да създадат нови.

Силни емоции?

Аз си спомням убиеца, опитващ се да дресира лисичето.

„После лисичето ще умре.“

Значи, катарзис, другарю подполковник?

Хакери, затворени без достъп до любимите си компютри — и при това затворени във виртуалността! Убийци и изнасилвачи, крадливи бизнесмени, шофьори, прегазили пешеходци...

— Всички те знаят, че затворът е в Дийптаун. Те мечтаят да се измъкнат... поне за малко — казва Чингиз. — И непрекъснато ги подлагат на стрес. И дори да го наричат психотерапия... целта ѝ е да превърнат човек в дайвър.

— Какви доказателства имате? — питам аз.

— Неофициални — усмихва се Чингиз. — И няма да разкрия информаторите си. Но помислете сама: оборудването за всеки затворник струва около пет хиляди долара. Поддръжката — около четири хиляди за година. Защо МВД ще проявява подобна щедрост?

— Хора с... с необикновени способности... — неизвестно защо аз избягвам думата „дайвър“. Все едно да повярвам в Баба Яга или Дядо Мраз. — Те наистина са нужни. И ще е много хубаво, ако тези способности може да получи всеки желаещ.

— На времето фашистите измъчиха хиляди военнопленници. Но науката получи ценни данни. Карина, на кого да обяснявам, че експериментите над хората са престъпни? На сътрудник на МВД?

Той е много сериозен.

— И какво искате от сътрудника на МВД? — питам аз. — Помощ?

— Първо отговорете, Карина, споделяте ли мнението ми? Или просто не искате да спорите? — пита Чингиз.

— Ами ако изльжа? — питам аз.

— Отговорете честно.

Каква смешна молба!

„Отговорете честно“!

В Дийптаун, в града, където всеки има хиляди лица. В града, където всеки си измисля нова биография и ново име. В града, където измислицата е по-необходима от истината.

А Чингиз ме гледа така, сякаш изобщо не се съмнява — ще го послушам.

— И на мен не ми харесва всичко това — казвам аз. — Но какво мога да направя? Развзвате ми за заговор едва ли не на държавно равнище! Не разбирате ли коя съм аз? Преди година завърших университета. Специализирал мрежови правонарушения. Ни в клин, ни в ръкав ми възложиха тази инспекция... казаха, че има сериозни съмнения в надеждността на затвора. Това е! Ще напиша отчет, началниците ми ще го получат... но ако им наредят отгоре — отчетът ще изчезне. Никой няма да ме чуе, Чингиз.

— Това не е нужно — той се усмихва и протяга ръце. — Арестувайте ме, Карина.

— Вие сте побъркан! — аз неволно се отдръпвам.

— Арестувайте ме! — настоятелно повтаря Чингиз. — Няма да успеем да провалим проекта. Но ще вдигнем шум около затвора. Ние с Тоха ще се отървем с условна присъда, гарантирам ви. Имам много добри адвокати... всичко е обмислено. Но за затвора това ще е край. Вестниците ще предъвкват историята с бягството, гражданите ще завият от ужас. Затворът или ще бъде премахнат, или ще го отделят от Дийптаун.

— Нямам право да ви арестувам!

— Извикайте полицай!

Той все още държи ръцете си пред мен, сякаш очаква щракването на белезниците около китките си.

— Престанете... — мърморя аз.

— Но вие искахте това, Карина! Вие мечтаехте да хванете беглеца! Е, хайде — заловете го!

Аз скачам. Аз отстъпвам позорно. А Чингиз изведнъж пада пред мен на колене. Това е никаква невъзможна смес от клоунада и искреност.

— Моля ви! Моля да изпълните служебния си дълг! Арестувайте престъпника!

— Стига толкова, Чингиз! Не се превземайте!

Младежите, стоящи до паметника, започват да ни ръкопляскат. Сигурно отстрани това прилича на обяснение в любов... белокосият рицар се е поклонил пред прекрасната дама...

Аз трепвам, когато си спомням на какво ми прилича това.

— Добре, ще ви помогна да го направите — казва Чингиз. — Не исках това...

Той пъха ръка в сакото — и когато ръката се връща, в нея блести пистолет.

Но в следващият миг някъде иззад гърба ми се раздава изстрел. Лицето на Чингиз се покрива с кръв — и той пада в краката ми.

[1] В оригинала — „давили“; нещо като „унищожавам“, но приложено към паразити и др. подобни вредители. Не се сещам за подходящ заместител. Бел.прев. ↑

0110

— Отдавна не си се съветвала с мен — каза татко.

Седяхме в кухнята и пиехме чай. Мама спеше, не я събудих. И татко не будих — той сам се събуди, когато се измъкваш от стаята.

— Ти не ходиш в дълбината — измърморих аз.

— Някога ходех — отговори татко.

— А защо престана? — поклащайки лъжичката в чашата, попитах аз. Винаги пия чая си без захар, но упорито продължавам да използвам лъжичка. Така изстива по-бързо.

И преди съм питала баща си защо така избягва виртуалността. Уж добър програмист, а живее като в каменния век, само електронна поща използва.

— Имах много добър бизнес — внезапно отговори татко. За пръв път отговори! — Но после... наложи се да се преквалифицирам.

Не продължих да го разпитвам. Сигурно е работил на някоя специфична операционна система и когато е излязла от употреба, не е успял навреме да се преквалифицира.

— А после? — попита татко.

— После... дойде полиция. Домъкнаха скенери, прочетоха следите... казват, че е стреляно с нещо незаконно, второ поколение. Явно машината е унищожена. Започнаха да търсят стрелеца... но къде ти...

— Не те ли заподозряха?

— А, не... претърсиха ме, но нищо.

— А пистолетът му?

— Запалка — аз наведох очи. — Най-обикновена запалка!
Шегаджия...

Татко въздъхна. Погледна към тъмния прозорец. По улицата, плъзгайки фаровете по мокрия асфалт, премина кола. Някоя хубава марка, премина почти безшумно...

— Каринка, нека да помислим малко... Първо — как смяташ, този Чингиз изльгал ли е за затвора?

— Мисля, че не — признах аз. — Там има нещо мътно. Не може нашите да хвърлят такива пари на вятъра! Дори и за да се поперчат пред чужденците!

— Добре... — татко ме погледна крадешком и попита: — Имаш ли цигара?

— Откъде? — опулих очи аз.

— Карина...

— Сега, тате...

Пуша рядко. Но винаги нося кутия „Ротманс“ в чантата си. Затворихме вратата на кухнята и запушихме. Беше някак неловко да пуша с баща си... за последен път изпитвах такава неловкост на десет години, когато нашите ме къпаха... тогава не казах нищо, но баща ми повече не влезе в банята с мен.

— Второ. Дайвърите са индивидуалисти — каза внезапно татко.

— Далеч по-големи индивидуалисти от хакерите. Няма да воюват за общото благо... но виж, за това, да останат уникални...

Ушите ми загоряха. Мислех си абсолютно същото нещо. Красавецът Чингиз може да говори каквото си иска, но ако задълбаеш по-навътре, винаги ще се открие користна цел. Винаги и навсякъде.

— Вярваш ли в дайвърите, татко? — попитах аз.

— Вярвам, Карина. Трето... — татко ме погледна в очите. — Ако зад виртуалния затвор се крие някакъв сериозен държавен проект... Дъще, за какво ти е това? Дори при побърканите на тема закони и права на личността американци... а какво да говорим за нас.

— Имам задача — казах аз. — Трябва да напиша отчет.

— Напиши. Дължна ли беше да използваш бръмбари?

— Да. Как иначе да наблюдавам персонала?

— И персоналът какво?

— Работи — свих рамене аз. — Свали порно от мрежата. Играе на игрички.

— Много добре. Открито е неуставно изпълнение на служебните задължения... или както там му казвате? Нали не беше длъжна да поставяш бръмбари на затворниците? Ами тогава — това е. Не трябва да проваляш собствения си живот заради някаква абстрактна справедливост!

— Татко, а ти познаваш ли някой Чингиз? — попитах аз.

Татко поклати глава.

— И да съм познавал, не съм го запомнил с нищо. Но ти не се притеснявай. Сигурно ти си по-важна за него, отколкото той за теб. Карина?

Аз скочих и отворих вратата на кухнята. Вслушах се. Да... някъде в стаята звънеше мобилния ми телефон.

— Татко, момент...

Само това ми липсваше — нощи повиквания. Не съм си дала номера в работата, и изобщо — този номер го знаят много малко хора.

— Да! — грабвайки телефона от масата, отговорих аз.

— Привет. Прекъснаха ни, Карина.

Чингиз!

Гласът беше неговия.

— Не бях аз — бързо казах аз.

— Да, да, знам. Карина, трябва да се срещнем.

— Сега ще вляза. Къде?

— Не, по-добре в реалността — разсмя се Чингиз. — Надявам се, че няма да се стигне до истински куршуми. А в Дийптаун могат пак да ни прекъснат. Мога да ви взема от вас, ако е удобно.

Дори не попитах откъде е взел адресът ми. Сигурно от там, откъдето и телефонът.

— По-добре на неутрална територия — отвърнах аз. — Нека... някъде...

— Улица „Пчеларска“ — каза Чингиз.

— А къде е това?

— Не знам. Сега ще проверя дали изобщо има такава... Има. До номер пет на улица „Пчеларска“, става ли?

— Добре — не се поколебах аз. — Излизам веднага. Там ще се срещнем.

— О кей — весело каза Чингиз. — Довиждане.

Затворих телефона. Погледнах дисплея — естествено, там имаше забрана за определяне на номера. Добре де, ако се наложи — ще го разберем...

— Веднага?

Татко влезе в стаята веднага след мен. И чу всичко.

— Няма да ме пуснеш? — предизвикателно попитах аз.

— Не — поклати глава той. — Не, Карина. Дори не си го мисля.

Погледнах го с любопитство. Като бях малка, бях сигурна че обичам мама и татко, че по-добри от тях няма на света. После... не съм забелязала как престанах да мисля за това. Не съм ги разлюбила, просто престанах да мисля за това с такива думи.

— Да ме тормозиш за жаргона — винаги... а когато ме грози опасност — може, така ли?

— Может. Защото ти си преценила всичко и си взела решение. Защото това е професията ти... нищо, че не съм във възторг от такава професия. А за жаргона — извинявай, но това са детинщини!

— Какво лошо има, ако човек да запази детето в себе си? — инатливо попитах аз.

— То не трябва да остава там, дъще. Кретен е онзи баща, който не се радва, че децата му порастват.

— Благодаря ти, татко — казах аз. — Знаеш ли, аз все пак много те обичам.

Татко учудено ме погледна, после хвърли поглед към часовника.

— Еднайсет и половина... наистина ли ще отидеш сега?

— Ще отида — твърдо казах аз. — И няма да викам подкрепление. И без това няма да дойдат, да не сме Америка.

Но първо извадих пистолета си от сейфа.

После отидох в кухнята и си взех цигарите.

В колата, докато моторът загряваше, извадих от жабката карта на Москва и започнах да търся улицата с милото име „Пчеларска“. Старата „десетка“ ми я подари баща ми преди три години, когато си купи по-хубава кола: корейска „Деу“, сглобена в Узбекистан. И аз ползвах „десетката“ с удоволствие, защото никога не съм обичала метрото. Но все едно, за мен Москва си остана малки петна около някои станции на метрото и някои маршрути, по които пътувах постоянно: на работа, в супермаркета — да купя продукти за седмицата, през лятото — да се къпя на Мечото Езеро или на вилата...

Също като Дийптаун. Там също познаваш само няколко любими места. Останалото го виждаш мимоходом, през прозореца на таксито, и дори не можеш да разбереш: живи ли са тези райони, или са просто нарисувани декорации, прикриващи надписа „мястото се продава“.

Аз бавно излязох от паркинга и завих в безлюдната уличка. Дъждът се усили и барабанеше по паркираните встрани автомобили.

Странно. Вече почти няма разлика — между дълбината и реалността.

Пространства в пространствата... ако някой зъл шегаджия имаше излишък на пари и време, той би могъл да създаде за мен виртуален свят, копиращ Москва. Реалната Москва, в която живея. Десетина магазина, пет апартамента, две парченца природа... Дори няма нужда да се занимава с театри, консерватории, библиотеки. Макар че с тях няма защо да се занимава — те имат аналоги във виртуалността.

Ето, започна се! По-рано това се наричаше дийп-психоза, после започнаха да казват „матрицата го хвана“, а сега се използва съвсем невинния евфемизъм „заблудил се е“. Така казват за тези, които започват да бъркат реалния и виртуалния свят, които се съмняват, че живеят в истинския свят.

Глупости... това е невъзможно. Човек със сигурност ще забележи подмяната. Дори и да пътувам само между две точки — апартаментът и работата — около мен има доста хора. Такъв спектакъл може да се организира само от солидна организация, а не от самотен шегаджия. А за какво й е това на организацията?

Но все пак настроението ми се развали. Аз подозително се оглеждах наоколо, в крайна сметка завих в забранена улица и налетях на катаджия, а той на всичкото отгоре се оказа честен и добросъвестно ми написа фиш за глоба. Затова пък после, след като ми връчи квитаницията, ясно и подробно ми обясни откъде да мина.

В резултат на това след двайсет минути аз бях до номер пет на улица „Пчеларска“. Качих колата на тротоара и спрях двигателя.

Странно е някак. Добре, инсталирал ми е бръмбар... или ме е изчислил по някакъв начин. Но аз не успях да разбера нищо за него. И изведенъж, просто ей така, тайнствения Чингиз се решава на randevu^[1].

Интересно, как ли изглежда в действителност? Обикновено такива широкоплещести красавци в реалния живот са клощави и ниски, или дебели и неловки. Компенсация. Човек трябва задължително да компенсира нещо във виртуалния свят. Недостиг на общуване, телесни недостатъци, душевна несъстоятелност, в края на краишата! Така че е по-добре Чингиз да се окаже невзрачен, но обаятелен.

И във всеки случай сега ще изясним нещо.

Аз извадих чадъра от колата, отворих го и изскочих навън. Включих алармата. Огледах се. Да, ето го номер три, а ето го и номер пет... Аз се огледах и почти веднага забелязах, че в една от колите, паркирани край улицата, седят хора. И не просто седят, а оживено спорят. Червенееше огънчето на цигарите, даже се дочуваха някакви реплики...

Има такова понятие — виктомно поведение^[2]. Това е, когато жертвата сама провокира престъплението. И аз не бих посъветвал нито една девойка да влиза нощем в кола, в която седят двама мъже.

Но в края на краищата аз съм сътрудник на МВД! Което другите не трябва да правят, аз съм длъжна да правя.

— Извинете — аз почуках по стъклото на колата. Хубава кола, нещо здраво и мощно, но в същото време — не парадиращо като „Мерцедес“ или „БМВ“. — Чингиз?

Стъклото плавно се смъкна надолу и аз дръпнах ръка. Съвсем навреме — показа се онзи, който седеше до шофьора:

— Да, Карина. Влезте в колата.

Едва не ми се подкосиха краката.

Това беше Чингиз.

Съвсем същия.

Точно като в Дийптаун.

Само дупката в челото липсваше.

[1] Среща (фр.) Бел.прев. ↑

[2] От англ. „victim“ — жертва. Бел.прев. ↑

0111

— Помислих, че съм се заблудила — казах аз. Запалих цигара.

Чингиз кимна и прибра запалката. Той седеше на предната седалка, а мястото на шофьора се заемаше от хлапе на седемнайсет-осемнайсет години, което мрачно ми каза „привет“ и повече не се намеси в разговора.

— Случва се. Всички понякога се боим от това — сериозно отвърна Чингиз. Маниерът му на говорене беше странен, сякаш непрекъснато премълчаваше нещо. Това малко ме ядосваше, но в същото време ме интригуваше. — Представях си ви съвсем различна, Карина.

— Очакваше да видиш стара сухарка?

— Не. По-... — той се замисли. — По-уверена и твърда. Карина, наясно ли сте, че вашата мисия е отвличаща маневра?

— Имах такива предположения — признах аз. — Е, какво става? И откъде имате тази информация?

Чингиз просто игнорира вторият въпрос, но на първия отговаря ясно.

— Феноменът „дайвъри“ е изучаван от няколко държавни структури. От МВД и Държавна Сигурност до данъчната полиция и министерството на печата и електронните комуникации. Когато стана ясно, че тези способности не могат да се прогнозират, а освен това не могат да се обучават, то по-голяма част от изследванията бяха прекратени. Но тук се намеси случайността: в МВД остана следствен изолатор в дълбината. Няколко пъти задържаните са успели да се измъкнат оттам в Дийптаун, проявявайки съвсем истински дайвърски способности. И в нечия умна глава е дошла мисълта: преобразяването става, когато човек е притиснат до стената. Започнаха разработката на мащабен експеримент. Информацията достигна до върховете на ведомствата и сега интригите са в ход. На Държавна Сигурност ѝ харесва самата идея — да получат група контролирами дайвъри, но не им харесва, че са изпуснали инициативата. Данъчните и чиновниците

от министерствата изобщо не искат никакви дайвъри. Дали от консерватизъм, дали защото разбираят, че не могат да удържат джина в бутилката... В самото МВД също се сблъскаха различни интереси... Теб те изпратиха в затвора, за да предизвикат лека паника. През това време сървърът се проверява от реалния свят.

— Тогава имате съюзници, Чингиз.

— Опазил ме Бог от такива съюзници! — полушеговито, полусериозно отговори Чингиз. — Ще ме настъпят случайно и дори няма да забележат. Карина, дълбината вече много години живее по своите закони. Добре-зле, но се справя някак. Създава ново общество, без да разрушава старото. Взема от реалния свят само това, което наистина е жизнеспособно. Да, това е един вид анархия, и като всяка анархия дълбината ще се противопостави на държавната власт. Карина, какво трябва да има в Дийптаун — това ще решат неговите обитатели. Дали да има затвор — това също ние ще решим.

— Чингиз — казах аз. — Проблемът не е в затвора. Проблемът е в появяването на нови хора. Хомо виртуалис. Човек мрежови. Съединяващ в себе си два свята — истинският и виртуалният. Еднакво свободен и в двета свята.

— Карина, това време още не е настъпило. Не трябва да качваш на велосипед дете, което не се е научило да ходи.

— Чингиз, а това не е ли ревност? Не е ли страхът на дайвърите да загубят своята индивидуалност?

— Карина, това не е ревност и не е страх.

Замълчахме. Младежът зад волана сумтеше, сменяйки станция след станция на радиоприемника. „Московско echo“, „Сребърен дъжд“, „Ретро“... Същият набор, както и в дълбината. Никаква разлика; на някои места реалният и виртуалният свят са се слели в едно.

Интересно, как ли са оживели радиостанциите в наше време? Още повече — в дълбината? Та нали без проблем можеш да свалиш всяка музика, която ти харесва, а не да зависиш от вкусовете на диджеи и водещи. Но не, ние продължаваме да слушаме радио. Мръщим се, когато ни пускат поп, псуваме, натъквайки се на поредната реклама, прескачаме от станция на станция... и слушаме.

Сигурно за хората е важна съпричастността? Осъзнаването на факта, че именно сега, заедно с теб, тази песен се припява тихичко от още хиляди хора? Ние всички сме индивидуалисти, ние всички сме

уникални и неповторими — но насаме със себе си можем да си признаем колко е трудно да си самотен.

Младежът най-накрая престана да блуждае по ефира. Спря на станция, където песента вече свършваше.

— *И сега знам, какво има зад вратата към лятото*

— *Това е място за онези, които са преживели зимата и есента.*

*Тези врати са навсякъде и в същото време ги няма,
Без ключалка, но пък с табелка „имайте милост“.*

*Аз намерих тези врати, когато се готовех за ада,
За това ми помогна негово величество случаят.*

*И оттогава така се разхождам дотам и обратно,
Защото вечното лято — това също е скучно...^[1]*

— Карина? — попита Чингиз, когато песента свърши. Не зададе самият въпрос, но всичко беше ясно. Решавай...

— Кой стреля в тебе? — поинтересувах се аз.

— Някой, който има достъп до „Мушкато“.

Знаех какво е това „Мушкато“. Наша разработка, руска. Атакува машината, вграждайки се в мрежовия протокол. С нея са въоръжени полицията на Дийптаун... и структурите на МВД.

— Чингиз, не мога да направя нищо — казах аз. — Няма да нарушавам закона, нима не е ясно? А в рамките на закона... е, ще изкажа особеното си мнение... и кой ще го погледне? Сам казваш, че са ме използвали за отвличаща маневра. Нито тебе ще арестувам, нито Антон. За вас ще е по-добре да не го правя. Защото за бягство от виртуалния затвор приятелят ти рискува да получи истинска присъда... А защо той има толкова звучна фамилия?

— Стеков? През целия си живот е бил Стеклов. Но веднъж си загуби паспорта, а в електронната картотека се получи някакъв странен срив. И новият му паспорт беше издаден с фамилията Стеков... — Чингиз помълча. Каза: — Карина, не ви моля за невъзможното. Единственото, което ни е нужно — това е общественият резонанс. Шум. Изявления за пресата. Ако това тръгне от мен, или от което и да

е частно лице — никой няма да ми обърне внимание. Ще го сметнат за измислица на жълтата преса. Но ако официално лице от МВД...

Зашо не може да разбере?

— Чингиз, ти самият го каза: дълбината живее по собствените си закони. Създава нов свят, без да разрушава стария. А ти искаш да смеся двата свята! С методите на реалния свят да се боря във виртуалния. Казваш, че няма да ти повярват? Че гражданите на Дийптаун няма да се взмутят от експериментите над хора? Значи така трябва да бъде. Всяко общество има такова правительство, каквото заслужава.

Чингиз кима, макар и много неохотно. Попита:

— Тогава поне ти си кажи мнението.

— Аз съм против това, което става — честно отговорих аз. — И се надявам, че проектът ще се провали. И в отчета ще изкажа своето мнение. Но да изкарвам кирливите ризи, за забавление на целият свят — не.

— Честен отговор — каза Чингиз. — Благодаря.

Погледнах си часовника. Вече беше два, а трябва и да пътувам поне половин час...

— Ще тръгвам. Беше ми приятно... да пообщуваме.

— Извинявай, Карина — мрачно ме погледна Чингиз, — но ние вече се хващаме за сламка. За най-фантастичните варианти. Крайният срок наближава, днес уважаемият подполковник Томилин смята да проведе първите сеанси на шокова терапия.

— И да получи първите дайвъри?

— Да.

Аз почаках секунда и излязох от колата. Дъждът беше спрят, беше свежо и тихо. В къщите наоколо почти не бяха останали светещи прозорци.

— Чао-чао — вежливо се сбогува с мен младият шофьор. Вървейки към колата си, го чух как попита Чингиз: — И сега какво, при Ленка ли ще ходиш да се оплакваш, или при драскачите?

Изглежда, дайвърът наистина е в цайтнот... ако е решил цяла нощ да се мотае по познати и журналисти, опитвайки се да намери изход.

Изведнъж ми хрумна една аналогия, която ме накара да се усмихна. Смелият рицар смяташе да срази дракона. Но драконът се

оказа държавен, на издръжка от кралският двор, грижливо гледан в случай на война, и даже притежаващ съответните чинове и награди. И сега рицаря, без да рискува да извади меча си, тича из двореца, моли фаворитите и фаворитките за подкрепа, пише докладни записи на съветниците, оплаква се на метресите, пие с бардовете и се оплаква навсякъде. Как може така! Та това е дракон! Такива — само с меча по шията!

Дракон. Точно така. Жалко за рицаря — звярът е доста опасен, но щом държавните интереси го изискват...

Моите събеседници (ако можем да причислим момчето към събеседниците) вече бяха тръгнали, когато загрях мотора и излязох от „Пчеларска“. На път за вкъщи видях същият катаджия, който все така зорко дежуреше.

Наивно е всичко това, Чингиз, наивно... Дайвърът ми хареса и аз бях съгласна с него почти за всичко. Но е глупаво да се надяваш, че можеш да победиш държавата. Още по-наивно е да мислиш, че можеш да победиш в спор с държавата.

deep

Enter.

Мозайката се разбърква и после се подрежда отново. Пълзят разноцветни огънчета — дълбината подрежда своят пъзел.

Как ли става това с дайвърите?

Сякаш онова, последното парченце от пъзела, което никога не успях да открия, си застава на мястото? Онова, което разделя рицаря от принцесата?

Не знам. И не съм сигурна, че искам да знам.

Излизам от къщи. Тази входна точка е реализирана като старинна беседка в парка. Паркът е твърде красив, твърде картино неподдържан... няма такива в истинската Москва, а може би и никъде по света...

Вървя по пътечката, посипана с едър черен пясък. Ако тръгнеш надясно — там ще има пътека от жълти тухли. Наляво — самодвижеща се пътека. Ако се обърнеш назад — паркът ще свърши и ще започне пътека през Вечната Гора, където броди безгрижният Том Бомбадил, а от време на време се срещат и хобити.

Всеки от нас създава своя част от дълбината. Сътворява свят — и го дарява на другите. И чуждата дълбина не пречи на твоята. И затворът няма да попречи на Дийптаун, какво да се прави — в света има затвори. Напразно се паникьосва Чингиз...

Но все пак ми е тревожно на душата.

Минавам покрай „Старият лалугер“. Това е много приятно кафе в стил ретро, място за бокеми, макар и не много известно. Тоест, само си мисля, че минавам, но спирам и решително се отправям към вратата. Спах малко, не закусвах, само гълтнах един антиацид^[2] от шишенцето. Гастритът също е професионална болест при жителите на Дийптаун, точно както „хванат от матрицата“.

„Лалугерът“ е пристанище на руските обитатели на дълбината. И толкова рано (по московско време) почти няма хора. Сядам на свободна масичка, поръчвам си яйца и бекон, портокалов сок и препечени филийки.

Е, а кой ми пречеше да изям точно същото в истинският свят?

На съседната маса — живописна двойка. Или по-точно, колоритен е само един от събеседниците — той изобразява сиамски близнаци, момче и момиче, сраснали странично. Устите се отварят синхронно, жестикулацията им е обща — това е проста маска, сложена от човек, обичащ да привлича вниманието. Сиамският близнак е доста пиян и гласът му гърми из цялото кафе:

— Кажи де, нима „Хелицерите“^[3] не ти харесаха?

Събеседникът му, изглеждащ съвсем нормално, уморено се отбраняваше:

— Хареса ми, Лъшкa, хареса ми...

— И какво? Не, ама всички казват „хареса ми“... чете ли рецензиите?

— Четох...

— Е, една трета от тях писах сам — самокритично си призна сиамският близнак. — Другата третина — приятели. Но нали има още една трета — истински?

— Истински...

— Нима лошо съм представил западняците? Там вече изобщо не си личи откъде растат краката, всичко стана напълно самостоятелно!

— Е, за някои не си личи, за други много даже си личи... — мъгливо мърмори събеседникът му, опитвайки се да се съсредоточи

върху киселото мляко.

— Кажи де, нима му има нещо? Разбих всички конкуренти на пух и прах; минах през всички като булдозер. Булдозерите не се боят от кал, ха-ха! Такава интрига завъртях, че изобщо няма нужда от финал! Какво му липсва?

— Душа — чувам отговора.

Неволно се усмихвам и се обръщам настани, за да не притеснявам сиамското чудо. Забавно място е този „Стар лалугер“.

Само че фразата ми засяда в главата. През това време сиамският близнак се суети и иска да му обяснят какво е това душа и как може да се зафиксира.

Да, ако душата можеше да се зафиксира... какъв простор за работата на държавните служби...

Келнерът ми носи поръчката. Яйцата са направо в тигана, още цвърчащи, добре изпържени, с нежни парченца бекон. Сокът е прясно изцеден, „витамините подскачат в него“, както казваше един мой познат.

— Липсва ли нещо? — вежливо се интересува келнерът.

— Душа — неволно отговарям аз.

— Извинете, липсва в менюто — невъзмутимо казва келнерът.

Объркана, се вглеждам в очите му.

Не, просто програма.

— Благодаря — казвам аз. — Знам.

— Ще желаете ли още нещо?

Колебая се. Няма защо да ходя до виртуалният затвор. Събраниите материали стигат за отчета. А резултатите от изпитанията — изобщо не искам да ги знам.

Нека белокосият звяр Чингиз да тича из Москва, опитвайки се да намери съюзници! Това си е негова, дайвърска работа. А аз съм обикновена сътрудница на МВД. И да се пъхам между споровете на ведомствата и големите началници е противопоказано за здравето ми.

— Поръчайте ми такси до руският сектор на Дийптаун — моля аз.

[1] Оригинал:

*— И теперь я знаю, что там за дверью в лето —
Это место для тех, кто выжил зиму и осень.
Эти двери повсюду и в тоже время их нету,
Без замка, зато с табличкой „милости просим“.
Я нашел эти двери, когда собирался в ад,
Мне помог в этом деле его величество случай.
И с тех пор так и гуляю туда и назад,
Потому что вечное лето — это тоже скучно...*

Бел.прев. ↑

[2] Т.е. лекарство срещу стомашни киселини. Бел.прев. ↑

[3] „Хелицери“ всъщност означава първият чифт крайници при членестоногите животни, най-често с щипци, с които те раздробяват храната си. Произлиза от гръцките думи „chele“ — щипка, нокът и „keras“ — рог. Бел.прев. ↑

1000

Този път ме пускат в затвора без всякакви забавяния. Без да се крият се обаждат на Томилин, докладвайки му за моето пристигане. През двора ме съпровожда много млад и интелигентен пазач; такъв е по-лесно да си го представиш в скъп костюм и седнал зад бюрото в сериозен офис, отколкото със сержантска униформа и пистолет на хълбока.

Днес вътрешният двор е пълен с хора. Извели са затворниците на разходка... И сега вече поведението им е привично. При моето появяване се чува лек шум. Опипват ме оценяващи, жадни погледи. Дочувам отделни реплики — внимателно изучават моите крака, ръце, гърди...

Явно нито една от „Вътрешните Монголии“ не дава възможност да се удовлетвори основният инстинкт. Интересно, как ли е направено това? Представям си как хакерът Стеков се опитва да прегърне „стандартната жена на стандартния програмист“, а тя в отговор се разтапя във въздуха... или се превръща в гнусна зелена жаба.

И все пак реакцията е неправилна. Недостатъчно силна. Жена в зоната — това е събитие, това е празник за няколко седмици. А тук по-голяма част от затворниците изобщо не реагират, останалите — сякаш по навик, по инерция, опитвайки се да излъжат самите себе си... А и аз не съм в тялото на навъсената инспекторка, а в „Ксения“ — доста готино маце.

— Не ви създават много проблеми, нали? — питам пазача, като кимам към площадката за разходки.

— Спокойни са — съгласява се пазача.

И сякаш в потвърждение на думите му до мен долита нечия възхитена реплика: „Не, виж само как си върти дупето! Проклет да съм, ако тактовата ѝ не е поне хиляда, а каналът — оптовлакно!“

Чак се спъвам.

Обидно!

„Ксения“ е толкова пластична заради добрия дизайн, а не заради мощната машина!

По коридорите на затвора, вече скрити от погледите на затворниците, ние вървим към кабинета на Томилин. Преброявам петия прозорец след входа — на него стои един от моите бръмбари...

Седял е.

Прозорецът е измит. Направо демонстративно измит, а за идиотите на перваза е оставена кутия „Лозински“. Как беше рекламираният надпис? „Убива даже неизвестните вируси!“

Ясно. Другарят подполковник е решил да направи тънък намек.

Но когато влизам в кабинета му, оставяйки пазача в коридора, мнението ми за тънкостта на намеците му се променя.

На масата на Томилин, до телефоните, клавиатурата и монитора, папките и фотографиите в рамки, се е появил напълно неуместен предмет.

Саксия с мушкато.

— Добро утро, Карина!

Томилин е самата приветливост. Става и галантно ми отдръпва стола.

— Кафе?

— Краснодарско ли? — не се удържам от ирония. Но излиза жалко и неубедително. Изобщо не мога да отклоня поглед от мушкатото.

... А Томилин се смее хубаво. Добродушно, сякаш те кани да се присъединиш към веселбата му. Хората, които се смеят така, са много обичани в компаниите — те могат да превърнат всяка неприятност в забавно приключение.

— Не, Карина. Най-обикновено бразилско. Нес.

— Благодаря, с удоволствие — съгласявам се аз.

Трябва да пазя достойнството си. Трябва да продължавам да играя. Трябва да му предам инициативата. Това не е шах, не са кръстчета и нули. Тук този, който прави първият ход, почти винаги губи.

— В това тяло ми харесвате много повече — мимоходом отбелязва Томилин. Вдига слушалката на телефона и заповядва: — Две кафета!

И застива, втренчил любопитен поглед в мен.

— Бих желала да обиколя затвора още веднъж — казвам неочеквано дори за самата себе си. И какво ще търся?

— Заповядайте — не се противи Томилин. — Ако е възможно, постарайте се да приключите до 14:00, Карина.

Светска беседа. Сякаш мога да пренебрегна заповед, дори и да е оформена толкова любезно.

— Разбира се — кимам. — Някакви планове ли имате?

— Да. Първият сеанс на катарзис. — Томилин маха раздразнено с ръка. — Искахме да го проведем доста по-късно, но... обстоятелствата ни карат да бързаме. Твърде много противници... нали разбирате, Карина?

Аз разбирам, естествено, че разбирам...

И гледам мушкатото.

— Карина, обичате ли цветя?

— Да. Освен мушкато.

— И защо така? — подполковникът е искрено огорчен. — А пък на мен мушкатото ми харесва, Карина.

Той толкова упорито повтаря името ми, че се налага да му отвърна със същото.

— Аркадий, а никога ли не ви е хрумвало, че е непредсказуемо и опасно да държите престъпници в дълбината? — питам аз.

— Нали вече обсъждахме...

— Не говоря за това. Никой не знае как точно работи дийп-програмата. Никой не разбира какво всъщност е дълбината. Какво става със съзнанието, непрекъснато потопено във виртуалност? Какви способности може да придобие човек? Как хората, които са в дълбината, влияят на самата дълбина?

— Дайвъри... — усмихва се Томилин. — Мрежов разум...

— Дори и това! Легендите не възникват от нищото.

— Легендите са създадени от хора. — Томилин вади цигари.

Мрачна жена-пазач донася кафетата, хвърля ми кос поглед и се скрива зад вратата. — Карина, за човека е свойствено да измисля страхове. Това е защитен механизъм, разбирайте ли? По-добре да се боят от несъществуваща опасност, за да не ги свари неподгответни. Всяко устройство, по-сложно от газената лампа, предизвиква подозрение. Обичате ли фантастиката, Карина?

— Не.

— Напразно. Много отдавна, когато още е нямало никаква виртуалност, когато компютрите са били огромни, хората започнали да се страхуват от електронният свръхразум. Появяването му е било предсказано и при общите телефонни линии, и при примитивните лампови... изчислители. Компютрите се усъвършенствали, обединявали се в мрежи, а разум нямало. Тогава започнали да се страхуват от хората, които можели да общуват с електронната мрежа на ново, недостъпно за повечето хора ниво, без всякакви устройства за вход-изход. Но времето минавало, а такива хора не се появявали. Легенди, Карина! Защитен механизъм на човечеството. Всичко неразбирамо е потенциално опасно. Всичко неразбирамо е страшно.

— А ако има такава вероятност? Дори и малка? Ако същият този мрежов разум вече съществува, а ние просто не можем да забележим проявленията му? Ако има дайвъри, но те се крият?

— Ако има дайвъри, но се крият, то те не са опасни. Това е само любопитен феномен, подлежащ на изучаване. — Ето сега Томилин говори без ирония. — И нека нашите затворници придобият извънредни способности. Това ще е прекрасно! Ние имаме много добри следящи системи, Карина. Веднага ще разберем какво става. Ще разберем какво и как е станало. А телесно целият контингент е под бдителен надзор... искате ли да ги посетите в реалния свят?

— Това не е в компетенцията ми — отхвърлям предложението. — Аркадий, ами самият факт, че във виртуалността пребивават толкова престъпници? Ами ако допуснем, че мрежовото съзнание съществува и се формира от личностите на онези, които ходят в дълбината?

— Карина, иначе няма ли бандити в дълбината? — сериозно пита Томилин. — Господи, та какво значение имат двеста затворника! Хиляди, десетки хиляди убийци, изнасилвачи, терористи, наркотърговци ползват дълбината! Ето кой я формира! И всички опити да ги обуздаят... знаете ли, някога се опитваха да въведат една международна програма: „СРАМ“?

Клатя отрицателно глава. Не, не помня...

— Тя трябваше да открива престъпниците по ключови думи в електронните писма — намръщено обяснява Томилин. — А търговците на порнография — по розовият цвят на голите тела във видеофайловете... И знаете ли какво стана? Излезе мода — всяко, дори най-невинното писмо се пишеше на розов фон и се съпровождаше с

лозунги от вида „НЕ НА ТЕРОРИЗМА! ИЗХВЪРЛЕТЕ ВЗРИВНИТЕ ВЕЩЕСТВА ОТ ДОМА СИ! НАРКОТИЦИ — НЕ, КИСЕЛО МЛЯКО — ДА!“. След половин година програмата беше спряна. Не можеше да се контролира всичко! Фанатиците на тема гражданска свобода тържествуваха... а престъпниците продължиха да се вихрат из виртуалността. Легализираха публични домове... създаваха електронна марихуана и виртуален хероин...

Не съм чувала тази история. А в гласа на Томилин звучи истинската мъка на човек, принуден да отстъпи пред несправедливостите.

— В новият, виртуален свят са нужни нови средства за борба с престъпността — каза неочеквано той. — Необикновени. Революционни. Даващи решително преимущество на силите на реда. Не сте ли съгласна с това, Карина?

А аз вече не зная с какво съм съгласна и с какво — не. Не, не лъгах Чингиз. Не харесвам средствата, които използва Томилин. Но целите му... целите му са благородни.

— Подгответихте ли отчета си, Карина? — интересува се Томилин, без да дочака отговор.

— Ще го направя довечера. Може ли още веднъж да проверя затворниците?

Томилин уморено притваря очи. Недокоснато кафе на масата, саксия с мушкато, фотографии... Изведнъж забелязвам, че това са снимки на възрастни мъж и жена. Явно са родителите на подполковника, а не жената и децата...

— Разбира се, Карина. Проверявайте каквото пожелаете, ще ви зачисля приджужител...

Вече съм на вратата, когато подполковникът отново ме вика:

— Карина!

Обръщам се.

Пръстите на Томилин бавно мачкат мушкатото.

— Да предположим, че съм се презастраховал. Изплашил съм се за вас. Разбирате ли? Бандитите могат да са много обаятелни... за разлика от мен и вас. Но ние сме от едната страна на барикадата. Те — от другата. Това... не трябва да се забравя. Елате към два часа, става ли? Надявам се, че ще си промените мнението.

Пръстите му продължават да мачкат нещастното цвете, което не се е провинило в нищо. Освен в това, че при нас има традиция да кръщаваме оръжията с имена на цвета.

Не mi остава нищо друго, освен да кимна на подполковника.

Някога, щом разбра че смятам да постъпя в юридическия, татко ми каза... тогава не приех думите му на сериозно, замислих се доста по-късно. Не, баща ми не говореше за опасностите в работата на следователя или експерта. Той просто отбеляза, че докато защитаваш закона, е много лесно да го нарушиш. Именно за да го защитиш. И че служебният дълг и обикновеният човешки морал ще се борят в душата ми... докато единият не победи.

Не, отначало не повярвах...

Но най-отвратителното е разбирането, че вече няма никаква борба. Аз избрах. Чингиз и неговите приятели могат да са много убедителни. И дори са прави... от общочовешка гледна точка. Само че и Томилин е прав — не може да се бориш с престъпността във виртуалността със стари средства.

И още... нима аз самата не искам да стана дайвър? Да разбера, да видя... да сглобя пъзела си докрай...

Оставям пазача в килията на Антон Стеков и влизам във „Вътрешната Монголия“ на неуспелият борец за свобода. Напразно лежа в затвора, напразно приятелят ти е раздавал подкупи. Нищо няма да спрете. Дори снизходително няма да забележат бягствата ви...

Този път Стеков не стои пред телевизора. Разхожда се из стаята, размахва ръце и говори нещо полугласно. Аз се спирам на прага на „стандартният апартамент“ и гледам затворника с недоумение.

Да не би да се е побъркал?

Антон Стеков, който спокойно се измъква от виртуалния затвор в Дийптаун, общуваше със своето фантомно семейство! С „програмиста Алексей“ и синът му „Артем“.

— Ако питаш мен — хващай го за врата и го замъквай в дълбината! — почти реве Антон. — Какво му става на Ленка? Трудно му е да бъде Бог, неговата...

— Подляр, не псурай! — с жив, човешки глас отговаря „стандартният програмист“.

— Нищо, вече не е малък — мърмори Антон, поглеждайки накриво към „Артем“. Но все пак понижава тон: — Длъжни сме да го убедим...

И в този момент най-накрая ме забелязват. Скучаещият „Артем“ се оглежда, вижда ме и казва:

— Е, дочакахме... Чингиз, имаме гости!

1001

Всъщност няма на какво да се учудвам.

Ако има канал „навън“, чрез който Антон Стеков е излизал от затвора, то той ще работи и в обратната посока. А да избереш за тела марионетките, които разиграват своя мизерен спектакъл пред Стеков, е повече от разумно. Унилият стандартен програмист изобщо не прилича на Чингиз. Но това е той. А в тялото на детето е онзи младеж, който беше с него в колата.

Аз влизам в стаята и сядам на дивана. Няма смисъл да се опитвам да арестувам неканените посетители. Това ще бъде точно онзи „шум“, който се опитваше да вдигне Чингиз. Томилин явно не може да затвори неизвестния канал и затова се прави, че го няма.

— Карина, знаехте ли, че сме тук? — пита Чингиз. В това тяло може да го познаеш единствено по интонацията.

— Не. Исках да говоря с Антон.

Затворникът Стеков изсумтява и се приближава към мен. Поправя очилата си дебелия си пръст и казва:

— Извинявайте, Карина.

— За какво? — учудвам се аз.

— Че ви забъркахме в това. Аз предложих идеята, ако трябва да съм честен.

— Не помня някой да ме е принуждавал.

— Разбирате ли — Стеков отново придобива притеснения вид на интелигент, който е настъпил някого в трамвая, — ние смятахме, че тукашният персонал сам ще реагира на бягствата. Но те премълчаха този факт. Веднага щом разбраха, че не могат да ме изолират, престанаха да обръщат внимание на бягствата. Наложи се да подхвърлим информация за тях на такова ниво в ръководството на МВД, където не бяха посветени в проекта... и в резултат вас ви изпратиха на инспекция...

Ето какво било!

Аз така и не си зададох въпроса откъде се е повела информацията за нередностите във виртуалния затвор. А се оказа, че е подхвърлена от самите затворници.

— Не трябва да се извинявате, Антоне — казвам аз. — Аз си свърших работата. Цялата ви идея е една детинщина. Но вие сам сте се наказали за нея — със затвор.

— Няма страшно. Неограничена свобода не съществува — философски отговаря Стеков. — Убедихте ли се, че целта на този... този атракцион са експерименти по създаване на дайвъри?

— Антоне! — намесва се Чингиз. — Няма смисъл. Карина разбира всичко, но не ни подкрепя.

— Изглежда, не само аз? — не се удържам от ирония.

Противно на очакванията, никой не възразява.

— Не само ти — съгласява се Чингиз. — Имаме един приятел... той е дайвър. Но неговите способности са особени, уникални по рода си. Той може да унищожи затвора. Може да направи така, че никой от затворниците няма да стане дайвър.

— Откъде такива таланти? — питам аз. Лицето на Чингиз е сериозно, но изобщо не вярвам на думите му.

Чингиз свива рамене.

— Така се получи... той работи непосредствено с дълбината. Но не иска да се намесва.

— Защо? — питам аз с любопитство. Да оставим възторжените епитети на съвестта на Чингиз и да допуснем, че приятелят му наистина е толкова силен.

— Той каза почти същото, което и ти, Карина. — Чингиз ме гледа през очилата на „стандартния програмист“. — Че не трябва да смесваме реалният свят и дълбината. Че виртуалността — това е ново общество, нова реалност, свят без държавни граници и езикови бариери. Неутрална територия, както е прието да се казва. Кът от бъдещето, проникнал в нашето време. Дълбината сама ще изгради себе си, нейните обитатели ще решат какво да приемат и какво да отхвърлят.

— Браво на вашият приятел.

— Известно време подозирах, че ти си една от маските му — признава Чингиз.

Свивам рамене. Случва се. Матрицата го е хванала.

— Ще наблюдаваш ли експеримента? — пита Чингиз след кратка пауза.

— Да.

— И ние — кима Чингиз. — Не смятат да провеждат експеримент с Антон. За днес са предвидени само три опитни зайчета.

Да, явно в недрата на правителствените сървъри Чингиз се чувства като у дома си. Но не се възмущавам, а питам:

— И кои са те?

— Вече ти ги показваха. Убиецът, който иска да дресира лисичето. Шофьорът, който катастрофира. И още един убиец, затворен в безлюден град.

— Сигурно знаеш какво ще направят с тях? — питам аз.

— Знам. Лисичето ще умре. Под колелата на камиона отново ще попаднат две деца. Убиецът ще намери умираща жена.

— Аз видях всичките... — учудено казвам аз. — И тримата...

— Сигурно подполковникът иска да направи приятна изненада — усмихва се „стандартният програмист“ с твърдата усмивка на Чингиз. И изведнъж разбирам — той също подготвя своите изненади. Каквото и да говоря аз, или онзи здравомислещ супердейвър, просто Чингиз е от хората, които е невъзможно да спреш. Дори и да се съгласи, че дълбината сама ще вземе решение, това няма да го смuti.

Той просто ще обяви, че той е дълбината.

И ще решава вместо всички.

— Напускам ви, господа — казвам аз и ставам. Младежът не се намеси в разговора — забавляващо се в ъгъла със старата главобълъсканица „кубчето на Рубик“. Антон Стеков ме гледа тъжно и от време на време въздиша. А Чингиз в тялото на „стандартният програмист“ е просто говоряща кукла.

— Антоне, само един въпрос...

— Да? — скръбно пита Стеков.

— За какъв дявол се съгласихте на това? Не, разбирам — висши принципи, антидържавни настроения, анархистичната ти натура... прочетох досието ти. Но да влезеш за половин година в затвора? Защо?

Явно уцелвам десятката. Стеков започва да се колебае, да се оглежда към приятелите си и даже малко да се изчервява.

— Още някакво провинение ли имаш? — питам директно аз. — От какво се криеш в затвора? Друго престъпление или бандити...

— О, господи, ама че напориста жена! — шумно се оплаква Стеков. — Ето защо.

И се щипе по солидния корем.

Нищо не разбирам, стоя и разстроено гледам притеснения, а поради това — шумен и малко агресивен хакер.

— Много се отпуснах в последно време — тъжно съобщава Стеков. — Такова шкембе отпрах, мотоциклетът направо ще се разпадне под мен, момичетата ми се смеят в лицето. Да ме беше видяла преди — бях строен като млада топола! Не ми достига воля — щом пийна една бира и апетитът ми веднага се разиграва. Качих петнайсет килограма за една година. Даже на лекар ходих, а той: „половин година на строга диета“... като че ли мога да издържа. А тук всичко е както трябва: храненето е строго по минималните норми, между яденетата не можеш да намериш нещо за хапване, за бирата направо забрави...

— Направо си крейзи! — радостно креци „синът на стандартния програмист“.

А Чингиз направо замръзва от стъписване.

Никога не бих повярвала!

Да влезеш в затвора, за да свалиш излишните килограми!

— До къде я докарах — започнах да чета книги за целулита, изчислявах изядените калории на калкулатора, постоянно киснех в банята — продължаваше да се оплаква Стеков. — Бягане сутрин, бягане пред сън... само ми отваряше апетит...

Бавно и внимателно се оттеглям към изхода.

Може би Антон Стеков наистина е толкова нестандартен, че спокойно би се подложил на държавна диета...

А ако не — сигурно няма да изпусне случая да се погаври с надзирателите, като дава тази версия.

— Психари! — казвам аз и изскачам от „Вътрешната Монголия“ на Антон Стеков.

И със закъснение разбирам, че реакцията ми е подобаваща за шестнайсетгодишен хаймана.

Лудница. Не, ние всички, които прекарваме десетки часове в дълбината, сме малко побъркани. Но тези тримцата са съвсем краен случай!

Пазачът не се интересува от моите изживявания в килията на Стеков. Или не знае какво всъщност става там, или е получил инструкции да не се намесва. Връщам се в кабинета на Томилин половин час преди уреченото време.

Неизвестно защо, подсъзнателно очаквах да видя там нови лица. Някакви висши чинове, които с напрегната усмивка са поставили шлемовете на главите си и сега се държат като деца в бонбонена фабрика.

Но Томилин е сам. Все пак работата е твърде несигурна, та висшите чинове да рискуват да присъстват. Предстоящият експеримент намирисва, ох как намирисва...

— Седнете, Карина. — Подполковникът ми се усмихва с предишната любезност. На масата вече няма мушкато, намеците са свършили. — Как беше разходката?

Видял ли е какво става в килията на Стеков?

Ако е искал, е видял.

Значи трябва да изхождам именно от това.

— Повече от полезна — казвам аз и Томилин се намръща за момент. Нека превърти разговора в главата си, опитвайки се да разбере какво ме е заинтересувало. — Кажете ми, какво трябва да предприеме персонала на затвора, ако се открие проникване в затвора?

— Да повика охраната — мигновено реагира подполковникът. — Ако няма следи от проникване, да не се обръща внимание на всички възможни посетители. Дори ако затворникът правиекс с Мерилин Монро или разговаря на философски теми с Чебурашка. Откъде да знаем какво са измислили психолозите в „зоните за катарзис“?

Ясно. Чингиз и Антон са станали жертва на собствената си квалификация. Докато стандартните охранителни системи не забелязват проникването, Томилин може да игнорира неудобните посетители колкото си иска.

Друго ми е любопитно — какво ще направи, ако хакерът и дайвърът организират в затвора истински виртуален бунт? Дали Чингиз не е намислил точно това за своята „изненада“?

Но това вече е твърде сериозна крачка. За такова нещо няма да се разминат с половин година. И колкото и да се дразня от упоритостта им, мислено се моля да не свършат някоя подобна глупост.

Полковникът се обажда по телефона и след минута в кабинета влиза млад човек в мръсна бяла престилка, облечена върху цивилни дрехи. Някой от психолозите? Или друг волнонаемен сътрудник? Той ме дразни и в първият момент не успявам да разбера защо. Работата е в преднамерено реалните дрехи, смачканата престилка и небрежният вид.

Защо в дълбината винаги се стремим да изглеждаме по-зле, отколкото в действителност?

— Карина, Денис — запознава ни Томилин. Не добавя нито звания, нито длъжности. — Готово ли е всичко?

— Да, програмите са вкарани — кима Денис.

Очаквах, че ще отидем в килиите на „обектите“. Но Томилин набира някаква команда на терминала и дървените панели на една от стените на кабинета се плъзгат встрани, разкривайки огромен еcran.

— Карина много се интересува от първият етап на превъзпитанието — казва Томилин. Дали с ирония, дали сериозно... — Карина, с кой ще започнем? Имаме шофьор, прегазил две деца, които карали велосипеди по тротоара. И двама убийци.

Няма нужда да питам кои са убийците.

— Започнете с шофьора — казвам аз.

Екранът сякаш се превръща в прозорец — огромен прозорец, отворен към вечерният град. Обикновени московски улици, само дето хората са малко. Тук, в дълбината, няма разлика между телевизионното изображение и реалността — и едното, и другото са илюзорни.

Камионът, който се движи по улицата, обикновен камион с празна каросерия, с олющена боя по кабината и мръсно странично стъкло, минава съвсем близо — само да протегнеш ръка...

— Пускай децата, Денис — нареджа Томилин.

И аз чувствам моментно уважение към него. За това, че не каза „пускай фантомите“ или „започвай сеанса“. Не се скри зад евфемизъм.

Нищо, че това изобщо не е реално, нищо, че това е само бяг на електрони в кристалните микросхеми, но за човека, който излежава присъдата си във виртуалния затвор, предстоящото ще бъде истински шок.

1010

Виртуалната камера, която ни показва препускацият камион, се рее над него. Светлината в кабинета на Томилин помръква и аз започвам да се чувствам като в киносалон. Сякаш гледам някой нов холивудски екшън... от онези, модерните, в които компютърните образи на най-популярните актьори за всички времена и народи бродят сред виртуални декори... където мъжественият Клинт Истууд стои рамо до рамо с импозантния Шон Конъри и лъскавия Леонардо Ди Каприо... интерактивен филм, в който и тримата могат да се провалят, а да победи трогателния Чарли Чаплин...

Но този филм не е интерактивен. Той е режисиран от първата до последната секунда. Каквото и да си мисли шофьорът на камиона.

— Но нали той е бил пиян... — казвам аз. — Нали?

— Той и сега е пиян — отвръща Томилин. — За него имаше оставени виртуални барове.

— Но не можете точно да повторите онази ситуация — не се предавам аз.

— Защо? — учудва се Томилин.

И в този момент камионът завива в пресечката.

Сякаш някой дръпна завеса. Вечерта се смени с ден. Широкият булевард — с тясна уличка, където и две коли не могат да се разминат. Още повече, че отсреща бодро приближават два автомобила. Камионът криволичи, подскача, налитайки на бордюра, и изскуча на тротоара.

А на няколко метра пред него две деца карат велосипеди и вече се обръщат при шума на двигателя.

— Оп — казва Томилин. Успява да го каже, преди изображението да трепне, да се обрне и да започне да се върти: виртуалната камера описва невъзможна крива, задържайки се над кабината на камиона.

Нима е възможно да завъртиш така волана в реалността?

Скоростта не е чак толкова висока. Колкото и да е пиян шофьора, той все пак е отнел от газта преди завоя. Но ударът все пак е силен.

Предницата се смачква, удряйки се в стената на сградата, камиона се завърта и чупи стъклена витрина, влизайки наполовина в бакалията. И аз разбирам: нещо не е наред. Магазинът не е нарисуван изцяло, има само няколко метра пред витрината, всичко останало е сива мъгла, дим без цветове и форми. От смачканата предница излиза пара и тече безцветна течност.

— Денис — много спокойно казва Томилин, — нали те помолих...

— Ама не може да завие така! — отвръща Денис. — Всичко е пресметнато!

В гласът му звучи истинско възмущение. Не, едва ли е психолог. По-вероятно е програмист, превеждащ неясните указания в цифров вид.

— Скоростта беше трийсет и четири километра в час, радиусът на завоя... — мърмори Денис. Но Томилин с жест го кара да мълкне.

Смачканата врата на камиона се отваря със скърцане. Шофьорът по-скоро се изсипва, отколкото излиза. И без да поглежда към сивата мъгла в магазина, излиза през остатъците от витрината на улицата.

— Премести камерата! — изръмжава Томилин.

Не виждам кой изпълнява команда. Сигурно Денис има някакъв пулт, а може би ни слушат и други сътрудници от затвора.

Но камерата послушно се придвижва и се понася след шофьора.

И аз започвам да се смея.

Това вече не е трагедия. Това е фарс.

По улицата продължават да се движат автомобили и пешеходци, без да обръщат внимание на врязалият се в сградата камион.

А непокътнатите велосипедисти продължават да карат, обръщайки се ужасено назад. Те карат на място, колелата се пълзгат по асфалта, пробляват спиците и червените кръгчета на светлоотражателите, дългите коси на едно от момчетата се разяват от несъществуващият вятър. Най-добрият в света велотренажор.

Шофьорът заобикаля камиона. Приближава се към децата, поглежда ги, вади смачкан пакет „Прима“, пъха цигара в устата си, но забравя да я запали и креши:

— Бип! Бип бип ваш'та мама! Да ви бип! Бип!

Може би се е досетил къде е камерата. Може и да е случайност — но той гледа право към нас.

— Бип! — злобно казва Томилин. — Кой бип е включил звуковият цензор?

— Но това е общо изискване за всички държавни учреждения! — оправдава се Денис.

Шофьорът е изпуснал цигарата и вади друга. Сяда на асфалта и запалва, гледайки носещите се за никъде велосипедисти.

— Махнете... това — нареджа Томилин. — Карина, моля за извинение.

— Бип — казвам аз с усмивка. Именно „бип“ исках да кажа.

— Смешно — съгласява се Томилин, когато еcranът угасва. — Може би ще ми обясните какво означава това, Карина.

— Само ако знаех...

Всъщност аз се досещах. И съм готова да аплодирам Чингиз, който явно е устроил своята „изненада“. Само че...

— Посетителите ни изолирани ли са? — питат Томилин.

— Естествено! — явно програмистът е уверен поне в това. — Стеков е изключен апаратно от дълбината. На другите двама им отрязаха каналите. Напълно.

— Е, някакви предположения? — питат Томилин.

Отговор няма. И подполковникът нареджа:

— Давайте втория!

— Кой по-точно?

— Дайте Казаков. Как е при него?

Еcranът светва отново. Камерата се носи в небето, спускайки се по спирала като хищна птица, която преследва плячка. Безкрайна степ, суха трева, клекнал човек...

Какъвто и престъпник да е бил, в момента той е само човек, обречен на самота. Човек, държащ в ръце малко рижо лисиче.

— Добре беше да го поотложим... — замислено каза Томилин.

— Впрочем...

— Нищо няма да стане — казвам неочеквано аз.

Томилин се обръща и ме гледа въпросително.

— Не знам защо. Но нищо няма да стане. Нещо сте пропуснали.

— Всички дайвъри са придобили способностите си в резултат на силен стрес — бавно и убедително, сякаш преподава на тъп студент, казва Томилин. — Случаен стрес! А тези... стресове... те са проектирани и пресметнати. Не може да не подействат.

— Те ще подействат, но как...

— Ще видим. Убийте тази лисица! — нареджа Томилин и се обръща към екрана.

В продължение на минута не става нищо. Затворникът внимателно и грижливо гали малкото зверче. Камерата се спуска съвсем ниско, надниква през рамото му така, че симпатичната муцуна на лисичката изпълва половината экран.

А после черните очички започват да помътняват.

Лисичето изпицява, трепва и се изпружва по дължина. Пухкавата опашка трепери.

Човекът сякаш не забелязва това. Ръката докосва козината и погалва зверчето. И сред шума на вятъра едва се дочува гласът му.

— Не.

Без печал, без болка, без ярост.

И без капка съмнение.

Той не вярва в ставащото, този злодей и убиец. Истински, без никакви смекчаващи вината обстоятелства, злодей...

Не иска да вярва.

И никога няма да повярва.

Четох досието му. Знам, че е убил съпругата си. И знам, че я е обичал. И сигурно още я обича. И се е осъдил много преди районният съд...

— Не — повтаря затворникът, прокарвайки ръка по тялото на лисичето. — Не.

И пухкавата опашка трепва.

Обръснатата глава се навежда, човекът докосва с устни муциуната на лисичето. И малкото езиче ласково го ближе по бузата.

— Изключена е — без да дочака въпроса, казва Денис. — Въобще я няма! В програмата изобщо не е предвидено оживяване!

На екрана човекът гали лисичето.

— Изключете — казва Томилин. И ме поглежда.

— Ще има ли трети... катарзис? — питам аз.

— Има ли смисъл? — отговаря с въпрос Томилин.

Аз се колебая. Наистина се опитвам да отговоря честно. Дори затова, че който и да стоеше зад тази жестока пияна, каквито и амбиции да кипяха в министерските умове, за Томилин този проект е съвсем различно нещо. Преграда на пътя на престъпността, блъскав

меч и надежден щит в ръцете на правосъдието, истински стражи на реда, супермени на конвейер.

За тази цел той без колебание би измъчвал престъпници.

Без колебание... но и без радост.

— Той също няма да стане дайвър — произнасям аз накрая. — Той ще направи нещо... дори не знам какво точно... казвате, умираща жена в запустял град? Не, едва ли ще я съживи. По-скоро ще я доубие.

— Тя не може да бъде убита — почти стеснително се намесва програмиста Денис. — Точно там е работата... този тип е маниак, той непременно ще се опита, но...

— И лисичето не можеше да се съживи — напомням аз.

— Тогава каква е причината? — вече не пита, а настоява Томилин.

— Познавам само един дайвър — казвам аз. — Но нима не разбирате разликата? Това е толкова просто!

— Свобода — неочеквано казва Томилин. — Бип.

— Всички способности на дайвърите произлизат от едно-единствено нещо — кимам аз. — Само от едно. Те не търсят ограничения. Затова могат да влизат и излизат от дълбината когато си поискат. Затова виждат дупките в програмната защита. В затвора можете да обучите всякакви хора... които съживяват или убиват програми, например. Но не и дайвъри. Защото дайвърът във виртуален затвор — това е невъзможно.

1011

Сигурно най-обидното не е поражението. Пълководецът, който води армията на бойното поле, мечтае за победа. Но също така е готов и за поражение. А за това, че вражеската армия, за която са му съобщили съгледвачите, безславно е потънала при преминаване на малка рекичка, или е повалена от банална дизентерия — за това не можеш да се подготвиш.

Томилин дълго ме гледа, преди да кимне неохотно.

— Сигурно сте права, Карина. Сигурно. Но, дявол да го вземе, как разбрахте? Проектът е подготвен от големи специалисти... коя сте вие, че успяхте да разберете?

— Коя съм аз? — свивам рамене. Въпросът беше риторичен, но незнайно защо възнамерявах да му отговоря.

Коя съм аз?

1011.0

„ЛАБИРИНТ“

(ЧЕРВЕН ФИНАЛ)

Коя съм аз?

Аз съм съвсем обикновена. Момиче на компютърния век. Една от онези, които са учили азбуката на клавиатурата. Една от онези, които се измъкваха от къщи не на улицата, а в мрежата. Една от онези, които никога не са виждали приятелите си. Една от онези, които са свикнали да бъдат каквото пожелаят — надутата и грубовата Ксения, любопитната малолетна Маша, писателят-детектив Роман, хакерът Съома, солидната и умна Олга... аз бях толкова много души в дълбината...

Аз съм най-обикновена.

Просто живея тук.

А енергичният и умен подполковник Томилин — работи.

Нищо, че никога не съм вярвала в дайвърите! Нищо, че ги смятах за приказка. Но аз знаех за какво е тази приказка: за свободата. За хората, които не губят себе си в дълбината. Не за вълшебници, творящи виртуални чудеса, а за хората, научили се да живеят в мрежата.

И нищо, че сега работя в МВД, нищо, че имам звание и длъжност, аз съм гражданка на Дийптаун.

А чак след това — гражданка на Русия.

— Аз съм съвсем обикновена — отговарям аз на Томилин. — Само че живея тук. Разбирате ли? Сигурно е лошо, че живея тук. Сигурно така и ще остане в това тяло. И в службата няма да напредна — това не ми е интересно. Затова пък виждам онова, което вие не виждате.

Томилин поглежда към Денис, кима и Денис бързо излиза. Поглежда ме... сякаш със симпатия.

Нима и той е доволен, че проектът по създаване на дайвъри се е провалил?

— Честно... — навъсено пита Томилин. — Доволна ли сте, че всичко свърши така?

— Разбира се — казвам аз. — Извинявайте...

— Карина, но нали разбирате, че това няма да промени нищо? На държавата ѝ трябва контрол над дълбината. И не само заради самата държава, а заради мирните граждани, разбирате ли?

— Не, не разбирам — отговарям искрено аз. — Нали и сега се справяме. Къде по-добре, къде по-зле, но се справяме. Нима в истинският свят не е останала работа за нас?

— Ние? — подчертава подполковника.

И аз кимам.

— Ние. Тези, които живеят в дълбината.

— Това истинският ви вид ли е? — неочаквано пита Томилин.

Такива въпроси не се задават. Дори на подчинените. Но аз отново решавам да отговоря:

— Да.

— А пък аз — не съвсем. — Той се усмихва внезапно. — Не е хубаво така... Е, какво ще напишете в отчета?

— Чистата истина — отговарям аз. — Че в затвора не е открито нищо, което заслужава вътрешно разследване... с изключение на дребни нарушения на трудовата дисциплина. Наистина, имах някои съмнения. Стори ми се, че в затвора успяват да проникнат външни лица. Но сега разбирам, че това е част от програмата за превъзпитание на затворниците.

Томилин кима.

— Разрешете да напусна — моля аз. — Трябва да се заемам с отчета.

— Утре ще съм в управлението — казва Томилин. — Със своя отчет. В девет нула-нула. Доколкото разбирам... според правилата на добрият тон... и аз трябва да ви се покажа в истинския си вид.

Това е толкова неочаквано и трогателно, че аз с мъка запазвам невъзмутима физиономия.

Интересно, дали е мъдър и белокос, или млад и енергичен?

Интересно, разбира се...

— Половината нощ прекарвам в дълбината. А в девет сутринта още спя — отвръщам аз. — Извинявайте. Разбира се, ако това е заповед...

Томилин клати глава:

— Не. Не е заповед. Няма да ви задържам повече.

И за момент ми се струва, че го виждам — него, истинския. Не млад и не стар. Човек на около четиридесет години, който упорито се е учили да работи на компютър, опитвал се е да достигне дълбината — не от любов към нея, не от любопитство, а само защото така му е заповядано. Самотен служител, обигран в кабинетните интриги, но също не от любов към тях, а само за да може да си върши работата.

Дори ми става жал за него.

Но съжалението той не е сред нещата, заради които бих станала в девет сутринта.

— Всичко хубаво — казвам аз, преди да си тръгна.

Паметникът на Последният Спамър все така е пълен с младежи. В дълбината има много паметници — много е лесно да наемеш малко местенце и да издигнеш каквото пожелаеш. Само че популярността на паметника е много лесна за определяне. Неудачните, около които никой не се среща, са пълни с гъльби, после бронзът позеленява, мраморът се рони, а най-накрая пристига камион от кметството на Дийптаун и пренася неудачното творение към бунището. Бунището еечно и безкрайно. Дълги редове от никому ненужни скулптури... страшничко място.

Общо взето, това е краят на всичко в дълбината. Тук има твърде много неудачни творения. Опери, сглобени от чужди парчета, книги, написани с левия крак, безумни философски теории и мъртви картини. Те всички отиват в нищото, наечно съхранение в безкрайните виртуални бунища.

Но паметникът на Спамъра е жив. И покрай него има много малко свободни пейки. Намирам една, вземам от лавката бутилка бира и сядам — нарочно по средата на пейката, давайки да се разбере, че не желая случайни запознанства. И никой не се приближава към мен. Научили сме се да се уважаваме един другого в дълбината. Без

бдителният надзор на полицията, без супермени-дайвъри от МВД. Значи все пак можем нещо?

Паметниците са място за срещи. Никой не ми е определял среща тук, но това е единственият паметник, край който сме се срещали с Чингиз.

И аз стоя на пейката. Пия студена бира — тя е студена точно толкова, колкото трябва. Гледам чистото небе. Когато бях малка, веднъж се изплаших от небето. Бях на море с родителите си и веднъж, докато лежах по гръб, погледнах нагоре. Небето беше толкова бездънно и чисто, че аз разбрах — в него можеш да паднеш. Да се откъснеш от горещия пясък, размахала нелепо ръце, и да полетиш нагоре — в небето, което ще се превърне в бездна. А над главата ти ще се въртят преобърнатата Земя, плачещите родители, вдигналите глави зяпачи, дърветата, поклащащи клоните си. Те няма да паднат в небето, нали те не знаят, че в небето може да се падне...

Колко отдавна беше това... Но съм го запомнила. Заедно с пъзела, който така и не успях да сглобя. Заедно с първото влюбване, първата истинска обида, първото посещение в дълбината, първото предателство...

— Може ли?

Поглеждам косо към Чингиз. Кимам и леко се отмествам встрани.

— Сигурно си заслужава да ни се присмее човек — казва полугласно Чингиз. — Всичките ни способности... не струват нищо, когато провайдерът те изключва от мрежата. Само по една команда от МВД.

— А как влезе? — питам аз.

— Както едно време. През телефонната линия. — Чингиз сяда до мен.

— Не съм ви предавала — казвам аз. — Следили са ви от самото начало. Просто не им е било изгодно да вдигат шум. Затова ви игнорираха... а когато се наложи, ви изключиха.

Той кима. И мълчи — макар че разбирам колко му се иска да зададе въпроса.

— А как ме намери? — питам аз. — Маркер ли имам?

Чингиз клати глава.

— Не. Помислих си, че е прието да се срещаме край паметниците... Дай гълтка.

До лавката с бесплатната бира има няколко крачки. Но аз му подавам бутилката. И започвам да му разказвам това, за което нямам никакво право да говоря. За това, как не се става дайвър.

— Благодаря — казва Чингиз, когато приключвам разказа си. — Благодаря ти. Вярвах, че все пак си на наша страна.

— Какво общо имам аз? Нищо не направих.

— Направи — уверено отвръща Чингиз. — Ти не искаше те да успеят. Може би си била единствената от онези, които са наблюдавали експеримента, и не си искала.

— Е, и? Малко ли работи не искам?

— Дълбината — това е нещо повече, отколкото мислим — убедено говори Чингиз. — Това не е само среда за обитаване. Това е още нещо. Ние сме частици от дълбината. Тя става такава, каквато искаме да я видим. Ако всички искахме да напълним улиците с щамповани дайвъри — би се случило. Но трябваше, просто беше задължително някой от наблюдателите да не желае успеха на това начинание...

Смешно. Уж голям човек...

— Е, добре, нека това да е моя заслуга — съгласявам се аз. — Убеди ме.

Чингиз се усмихва и ми връща бирата.

— Твой приятел, Стеков, наистина ли е влязъл в затвора за да отслабне? — питам аз.

— Един Господ го знае — свива рамене Чингиз. — Не винаги разбирам кога е сериозен. Сигурно и той самия не винаги разбира това... Карина?

— Да? — все още гледайки в небето, отговарям аз.

— Изобщо не ме бива в ухажването — самокритично признава Чингиз.

Без съмнение. Сигурно още от училище момичетата са го гонили на групички. Такива като него се учат да избягват приятелките, а не да ги ухажват.

— Но виртуалната бира не е най-хубавото нещо на света — продължава Чингиз. — Може ли да те поканя на ресторант?

Брей... досега нито грош, а изведнъж — жълтица... И Томилин, и Чингиз.

— Чингиз — намръщено отговарям аз, — искаш ли да ти разкажа една история?

— Разкажи.

— Когато бях малка, имах една играчка. Пъзел. Много красив... на него имаше рицар и принцеса... те се стремяха един към друг. Аз го стлобих... целия. Само че едно парченце липсваше. Между ръката на принцесата и главата на рицаря. Разбираш ли, бяха забравили да сложат това парче в кутията!

Чингиз мълчи.

— Сигурно аз съм такава принцеса — продължавам аз. — Към който и да посегна, нищо не се получава. И ти недей се стреми към мен.

— Знам за този пъзел — изведнъж отговаря Чингиз. Гласът му се променя, става смутен, дори виновен. — Знаеш ли, че тези пъзели се нарязват по случаен начин чрез схема, изчислена на компютър?

— Е...

— Случвало ли ти се е вместо едно парче да поставиш друго? И то уж да е подходящо... остава пролука, но миниатюрна, незабележима...

— Случвало се е.

— Та така, веднъж пъзела бил разкроен много неудачно. Той е можел да се сглоби по два начина. Ако го сглобиш неправилно, се получавали пролуки — но съвсем малки, незабележими. А в центъра оставало празно място. Скандалът беше чудовищен, поне една трета от купувачите го глобили неправилно и засипали фирмата с рекламации.

— Лъжеш ли? — разстроено питам аз. — Не може да стане така!

— Сигурно не е могло да стане случайно — признава Чингиз. — Но фирмата е била хакната по мрежата от един млад и много безотговорен руски хакер... той решил да се пошегува, седял цяла нощ над изчисленията... и изобщо не се е замислил, че заради тази шага десет хиляди души... Честна дума, Карина, едва после разбрах...

Колко жалко, че виртуалната посуда не се чупи!

Аз стоварвам бутилката на главата на Чингиз, но той успява да отскочи.

— Ти, жалък, гнусен, безчувствен, страхлив урод! — аз се задавям в търсене на подходящи епитети. — Ти!

— Защо урод? — възмущава се Чингиз, стойки на безопасно разстояние. — Карина, честна дума, разкаживам се!

— Знаеш ли как ревах! — крещя му аз. — Сигурно и досега имам психическа травма!

Целият парк ни наблюдава любопитно. Включително и разхождащият се полицай. Втори ден подред, на същото място... Ама че излагация...

— Имам познат психоаналитик... — ловко се отклонява Чингиз.

— Карина, прости ми! Тогава бях млад и глупав!

Аз се обръщам и гордо се отдалечавам от паметника. Някой от тълпата подвиква подигравателно. Чингиз ме догонва и моли жалостиво:

— Слушай, това беше преди петнайсет години! Да бях убил някого, досега вече да съм излежал присъдата! Карина, как мога да... изкупя вината си?

Спират и го измерват с поглед. И казват, подчертавайки всяка дума:

— Утре. В осем. Пред моят вход. С букет цветя, и имай предвид — не обичам рози.

— В осем... — унило повтаря Чингиз.

— Осем вечерта — уточнявам аз.

Все пак, не съм чак толкова жестока.

— Наистина, много ми е неудобно... — отново започва Чингиз.

— Изчезвай и да не съм те видяла до утре! — командвам аз. Чингиз кима — и се разтваря във въздуха.

— Дайвър... — мърморя си аз.

Правя още няколко крачки — и започвам да се смея.

Над себе си. Над малкото момиче, което искаше по-бързо да слоби пъзела и предпочиташе да не забелязва неточностите. Която си измисли цяла философия. Над глупавото момиче, което изобщо не искаше да порасне.

Интересно, за колко ли дни ще успея да слобя правилно пъзела?

1011.1

„ОГЛЕДАЛА“ (СИН ФИНАЛ)

Коя съм аз?

И аз бих искала да разбера. Всички ние, предпочиташите да живеят в дълбината, сме странни. Всеки си има своите чудатости. Но когато чудостите станат твърде много, разликата между тях изчезва.

Какво от това, че моята приятелка скача с парашут в дълбината, а в живота се бои от високо? Какво от това, че първият ми виртуален съпруг се оказа десетгодишен хлапак от Украйна? Какво от това, че понякога обичам да отида в гората, която се е разпростряла около Дийптаун — безкрайна и доста унила гора, тя просто „запълва фона“ — да отида и да бродя с часове... там винаги е утро, там винаги е полумрак и гората няма край...

Ние всички сме толкова страни, че ставаме обикновени...

— Аз съм най-обикновена — казвам аз на Томилин. — Е... стоя в дълбината повече от другите, това е всичко... Сигурно затова разбрах.

— Денис, излез — нареджа Томилин, гледайки към мен. — Знаеш... какво да правиш.

Програмистът излиза. А Томилин прави крачка към мен, хваща ме здраво за лактите, поглежда ме в очите и казва, минавайки на „ти“:

— Откъде си, момиче?

Опитвам се да се измъкна, но той ме държи здраво. Не грубо, но не успявам да се измъкна...

— Нали видяхте документите ми...

— Твоите документи не струват дори клавиатурата, на която са набрани! В Управлението по Надзора няма сътрудница Карина Опекина!

Може би той има дийп-психоза?

— Ами тогава защо не ме арестувате... — мърморя аз, опитвайки се да освободя ръцете си. Когато някой се е „заблудил“, по-добре да не спориш с него. Трябва да го убеждаваш, трябва да бъдеш логичен.

— Докладвах... нагоре... наредиха ми да не предприемам нищо. Казаха, че ти провеждаш инспекция... от друга инстанция. — Томилин ме пуска изведнъж и сяда на стола си. — Е, от кои си? ФСБ^[1]? Мрежова полиция?

Що за бълнувания?

Но аз не споря. С болните не се спори.

— Каква е разликата? — дръзко питам аз. — Нали ви наредиха да не предприемате нищо?

— Откъде знаеше, че експериментът няма да успее? — отговаря с въпрос Томилин.

— Нали ви казах — досетих се! Често съм в дълбината. Аз...

— Остава да кажеш, че това е истинската ти външност — саркастично се усмихва Томилин.

Мълча. Защо да споря, като са решили да не ми вярват.

— Е, какъв е резултатът от инспекцията? — пита Томилин. — Какво ще докладвате, Карина Петрова?

Той влага толкова ирония в името, че неволно се чувствам виновна.

— Чистата истина — отвръщам аз. — Че с изключение на няколко дребни нарушения на трудовата дисциплина, в първият виртуален затвор няма нищо необичайно. Наистина, имах някои съмнения. Стори ми се, че в затвора са успели да проникнат външни лица. Но вие ме убедихте, че това е част от програмата за превъзпитание на затворниците.

— Въпреки всичко проектът няма да бъде закрит — казва Томилин, сякаш иска да убеди себе си. — Има някои резултати...

— Какви резултати? — невинно питам аз. — В дълбината само бунтарите имат свръхвъзможности. Самотниците, индивидуалистите. А това не можеш да го симулираш в затворническа килия.

Зад гърба ми се тропва врата, появява се Денис.

— Казвай — нареджа Томилин. — Няма от какво да се притесняваш.

Не виждам — чувствам, че Денис разперва ръце. Затова пък чувам как мърмори виновно:

— Това не е по силите на нашата апаратура... каналът е усукан в пръстен през шестнайсет сървъра, а къде се отклонява навън — не можем да разберем...

— ФСБ — уверено казва Томилин, гледайки към мен. — Нали? Знаехте, че гоним Михаля, но мълчахте?

— Нищо няма да ви кажа — бързо казвам аз, отстъпвайки към вратата. — Всичко хубаво.

Денис бързо се отдръпва, освобождавайки ми пътя. И едва чуто казва:

— Имате великолепна защита!

Неизвестно защо си спомням за затворниците, които ме гледаха и разсъждаваха за тактовата честота на процесора ми.

Но не влизам в дискусия. Изскачам в коридора, крача бързо — покрай стаите на персонала, където пусках „бръмбари“, покрай охраната, покрай решетъчните врати в затворническия блок.

Виж ти! Взеха ме за проверител от ФСБ. От нашите официални съюзници и негласни конкуренти... направо да се смееш.

И каква беше тази глупост за усуканият канал? Използвам най-обикновен вход, е, може би с малко по-профессионален поставена защита, но не чак дотам, че да не я преодолеят програмистите на Томилин...

Отпускам се едва на улицата, в унилото площадче пред затвора. Започнах да осъзнавам цялата ирония на ставащото. Томилин се е побъркал. Или е сбъркал някъде. Или началниците ми са се опитали да ме прикрият и са озаптили твърде любопитният подполковник.

Е, не може да не знам къде работя всъщност, нали?

Аз присядам на края на пресъхналия фонтан. Запалвам цигара, клатя глава и се смея с грубият смях на Ксения.

Ама че работа. Сега за всичко ще обвиняват невинните ефесбешници. Ами нека, аз нямам допирни точки с Томилин. А изработката на дайвъри пропадна. И това е правилно. Няма нищо пострашно от производство на чудеса на конвейер, преди да им е дошло времето. Още не е време за това — както още не е време за термоустойчиви свръхпроводници, за лекарства, продължаващи човешкият живот до триста години, за откриване на истината за разума

на делфините и свалените НЛО, за всички тези тайни — погребани в най-секретните архиви на мрежата...

Но откъде зная аз за тях?

Опитвам се да си припомня, но спомените се объркат, изчезват, оставяйки след себе си неясно беспокойство.

Не трябва да мисля за това. Това не е важно.

Излизам на улицата, протягам ръка и спирам такси. Шофьорът чака търпеливо, докато размишлявам.

А сега накъде?

Към някоя от точките за изход?

Или да потърся неуспелите борци начело с Чингиз? Да ги успокоя?

Само че къде да ги търся? Те къде ли биха ме търсили?

— Към... — аз пак замирям за миг, размишлявайки. Може би — паметника на Последния Спамър? Прието е срещите да са край паметници... Или към виртуалният аналог на Пчеларската улица, където се срещахме наистина? — Към улица „Пчеларска“, Москва.

Шофьорът кима — значи адресът съществува. Нищо чудно. Един от най-грандиозните и амбициозни проекти на московското кметство беше създаването на копие на Москва в дълбината, много нашумял рекламино-туристически проект. Злите езици твърдят, че за този проект са изразходвани толкова пари, че с тях е можело да се застрои отново половин град...

Но те преувеличават. С два порядъка.

Таксито обикаля из Дийптаун. Излиза на границата между руският и американският сектор, огромна светеща арка, чийто размах не оставя съмнение за авторството. Казват, че склонният към гигантомания скулптор напоследък създава творенията си единствено в дълбината...

Гмуроваме се под арката и се озоваваме на московските улици.

Не всички са нарисувани достатъчно добре. Както се получи. Но понякога приликата с реалността е просто поразителна. Когато приближаваме „Пчеларска“, аз забелязвам катаджия, стоящ на същото място, където беше и в реалността — миналата нощ. Трепвам.

Не, така и до дийп-психоза ще я докарам...

Пред сграда номер пет се разплащам с шофьора и излизам от автомобила. Разбира се, няма никой. Чингиз не ме чака, а и хора почти

няма. Улицата изглежда като истинската, е, и на това благодаря. Сигурно тук е живял някой от програмистите, работили над проекта, и затова се е постарал...

Приближавам се към мястото, където бяхме през нощта. И замираам.

Сигурно през нощта е валяло дъжд. Виртуален, разбира се.

А тук е стояла кола. Правоъгълникът върху асфалта е по-светъл, основната сила на дъждъа е отишла върху автомобила.

Навеждам се и вдигам от тротоара подгизнал фас. „Милд Севън“. Какво пушеше Чингиз? Не... Не помня...

Хвърлям угарката и гнусливо си изтривам пръстите с кърпичка.

Нищо необичайно! Абсолютно нищо! Времето във виртуалната Москва се променя точно както в истинската. Това е стандартна поддръжка на сървъра, нищо сложно няма. Е, тук има и автомобили, обикалят, създават фон. Просто съвпадение.

Та аз се срещах с Чингиз в реалността!

Нали?

Казах му, че ще вляза в дълбината. Чингиз предложи да се срещнем в реалността. Аз му отговорих... какво по-точно му отговорих? С никаква странна фраза... „на неутрална територия“... Чингиз се съгласи, предложи този адрес и провери дали изобщо съществува.

Дийптаун често го наричат „неутрална територия“...

Изведнъж ми се завива свят. Сякаш съм уморена до смърт. Или не мисля за това, за което си струва да се мисли...

— Карина?

Обръщам се и поглеждам Чингиз.

Този път е дошъл сам. А колата е абсолютно същата. Сега мога да я разгледам по-добре — „Ягуар“.

— Не знам защо, но си помислих, че ще те намеря тук. — Чингиз неловко разперва ръце. — Първо отидох до паметника на Спамъра. Не те намерих, тръгнах насам... и така.

— Изключиха ли ви? — питам аз. Иска ми се да попитам нещо друго. Говоря не каквото искам! Правя не каквото искам! Но затова пък правя това, което... е разрешено?

Разрешено от кого?

— Да — кима Чингиз. — Всичките ми способности... не струват нищо, когато провайдера те изключва от мрежата. Само по една команда от МВД.

— А как влезе? — питам аз.

— Както едно време. През телефонната линия. — Чингиз се намръща. — Усещам се сякаш съм минал на „Жигула“.

— И това е автомобил, много хора нямат и такъв — машинално отвръщам аз. Да имаш автомобил в дълбината — това е разкош, някога частният транспорт беше напълно забранен. А да имаш виртуален „Ягуар“... данъкът за него е същият като на истинския. Както и на виртуалните „Ролекси“, „Патек Филип“, стогодишните уискита... човешкото тъчеславие е живо и в дълбината...

— Извинявай, не исках да те обидя — искрено отвръща Чингиз.

— Е... какво стана там?

— Нищо. Всичко се провали — отговарям аз. И започвам да разказвам — за шофьора, успял да извърне волана, за убиеца, съживил лисичето...

Чингиз се усмихва все по-широко и по-широко. Трябва да го попитам нещо друго... съвсем различно: Къде всъщност се срещнахме с него!

Но аз продължавам да разказвам.

— Надявах се на това — казва Чингиз. — Честна дума, надявах се.

— Защо? — питам аз.

— Дълбината — това е нещо повече, отколкото сме свикнали да смятаме — убедено казва Чингиз. — Това не е само жизнена среда. Това е още нещо. Ние сме частички от дълбината. Тя става такава, каквато ни се иска да я видим. Ако всички искахме да напълним улиците с щамповани дайвъри — би се случило. Но ние не искахме — и дълбината не го позволи.

— Говориш така, сякаш тя е жива — отбелязвам аз.

— А аз си мисля, че е точно така. — Чингиз дори не се притеснява от думите си. — Мрежата се разрастна твърде много. Не можеш да свържеш заедно милиони компютри и да очакваш само количествени изменения. Ние оставяме следи в дълбината. Сенки, отпечатъци от думи, постъпки, желания. Ние... сякаш я учим. Отдаваме ѝ частица от душата си... и един ден тя ще се осъзнае.

— Като каква? — питам аз. — Разпъната из цялата земя паяжина от проводници и милиони компютри? Електронен Франкенщайн? Чудовище, голем, коктейл от амбиции, похот, празни приказки, фалшиви философии? Мислиш ли, че подобна дълбина ще може да разбере човека? И човека — да разбере такава дълбина?

— Може и да не стане така — отговаря Чингиз. — Ние не мислим за това, че разумът ни всъщност са искрици върху паяжината на синапсите между купчина неврони. Ние осъзнаваме своята личност, а не нивото на хормоните в кръвта и противостоянието на древните инстинкти.

Той мълква и вади цигара от синьо-бяла кутия „Милд Севън“. И преди да запали, добавя:

— Във всеки случай, винаги имаме избор, като какви да се осъзнаваме. Човек или голем.

— Чингиз, да се махаме оттук — моля го аз. — Имаш ли любима кръчма наблизо?

— По-добре в истинската Москва. Има едно уютно ресторантче... — започва Чингиз.

Аз поклащам глава. Струва ми се, че ако затворя очи и се вгледам в тъмнината, ще видя нещо, което не искам да виждам. Безкрайна сива мъгла, купчина неврони, сред които пробляват искрици в синапсите.

И не затварям очи.

— Започвам да се притеснявам, че ти всъщност... — Чингиз не се доизказва.

Хващам го за ръката. Тя е истинска, жива и топла. Човек, а не голем.

— Чингиз, аз не съм мъж, не съм малолетна, не съм старица или някой урод. Аз съм точно такава, каквато ме виждаш в момента. Само такава. Никаква друга Карина не съществува.

— Оки — казва той след кратка пауза. — Извинявай.

— Няма нищо — казвам аз, докато се качвам в колата. — Днес е много странен ден... представяш ли си, Томилин реши, че съм инспектор от друга инстанция, от ФСБ...

— Не произнасяй тази дума на глас — шеговито отвръща Чингиз. — А защо подполковникът е решил така?

— Ами... не са успели да пробият защитата ми и да проследят канала.

Чингиз кима. И с уважение признава:

— Ако трябва да съм честен, и аз... се опитах да те проследя. Стигнах до виртуалната квартира — и дотам. Страхотен пръстен, така и не разбрах къде е номера.

— Това е татко — без колебание казвам аз. — Той е добър програмист. Поставил е собствена защита.

— Сериозен татко — съгласява се Чингиз.

„Ягуарът“ тръгва и аз се отпускам на седалката. Гледам косо към Чингиз.

И все пак, колко много прилича на рицаря от моя стар пъзел...

Но тази мозайка никога няма да бъде сглобена докрай. Знам това. Знам го, дори без да затварям очи.

Но рицарят и принцесата не е задължително да го знаят.

[1] ФСБ — Федерална Служба за Безопасност, т.е. руското контраразузнаване. Аналог американското ФБР. Бел.прев. ↑

Забележка: Това художествено произведение се разпространява в електронна форма със знанието и съгласието на автора на нетърговска основа при условие запазването целостта на текста, включително и запазване на настоящето уведомление.

Всяко търговско използване на настоящия текст без знанието и прякото съгласие на притежателя на авторските права Е ЗАБРАНЕНО.

Този текст е взет от официалната Internet-страница на писателя в сървъра „Руска фантастика“: <http://www.rusf.ru/lukian>.

(C) Сергей Лукьяненко, 2000 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.